

Twentse Arbeidsmarktmonitor Augustus 2019

Voor inzicht in cijfers en trends
op de Twentse Arbeidsmarkt

INHOUDSOPGAVE

IN VOGELVLUCHT	Pag 3
VRAAG	Pag 6
VRAAG / AANBOD	Pag 12
AANBOD	Pag 16
UITKERINGEN	Pag 22
SPECIALS	Pag 28
BIJLAGEN	Pag 39

Colofon

Samenstelling en coördinatie

P. Mollink (*Regio Twente*)
E. van de Wiel (*Kennispunt Twente*)
R. Esselink (*Kennispunt Twente*)

Meegewerkt hebben

H. Seker (*Kennispunt Twente*)
I. Huiskes (*Regio Twente*)

Ambtelijk opdrachtgever

S. v.d. Steen (*Regio Twente, programmamanager Economie*)

Bestuurlijk opdrachtgever

A. Kampman (*voorzitter Portefeuillehoudersoverleg Arbeidsmarkt en wethouder Arbeidsmarkt van de gemeente Enschede*)

TWENTSE ARBEIDSMARKT IN VOGELVLUCHT

SAMENVATTING

Twentse werkloosheid daalt in tweede kwartaal naar 3,2 procent

De daling van het aantal werklozen neemt in het tweede kwartaal 2019 in Twente af en lijkt zich te stabiliseren. Er zijn in dit kwartaal minder dan 10.500 personen werkloos. Het werkloosheidspercentage bedraagt 3,2 procent, wat 0,1 procentpunt lager is dan in het eerste kwartaal en ook 0,1 procentpunt lager is dan het Nederlandse percentage. In 2018 lag het Twentse werkloosheidspercentage alle vier kwartalen nog nipt boven het landelijk gemiddelde.

Aantal vacatures in Twente licht afgenomen

Aan het einde van het eerste kwartaal van 2019 registreert het UWV 100 openstaande vacatures minder dan eind december 2018 (-8%). Landelijk is er juist een stijging van openstaande vacatures (9%). Het aanhoudend grote aantal openstaande vacatures in de technische beroepsklasse, laat zien dat er in Twente nog steeds veel vraag is naar technisch geschoold personeel. Opvallend is dat vergeleken met het vierde kwartaal van 2018 het aantal openstaande vacatures in bedrijfseconomische en administratieve beroepen gegroeid is. Ook landelijk is in deze beroepsklasse een groter aantal vacatures openstaand. Het aantal nieuwe vacatures in het eerste kwartaal 2019 liet in Twente met 7.900 een stijging van 3 procent zien. Landelijk was dit 13 procent.

Krapte op Twentse arbeidsmarkt licht afgenomen

Na de toenemende spanning op de Twentse arbeidsmarkt in 2017 en 2018 is de regionale arbeidsmarkt in het eerste kwartaal van 2019 licht verruimd. De spanning op de arbeidsmarkt wordt niet langer getypeerd als 'krap' maar als 'gemiddeld'. Net als in het vierde kwartaal 2018 blijft de arbeidsmarkt voor technische beroepen 'krap' en voor ICT-beroepen 'zeer krap'. Nieuw is dat ook voor dienstverlenende beroepen en administratieve functies de vraag in Twente in verhouding tot het beschikbare aantal kortdurend werklozen toegenomen is. Voor de 'overall' afname op de arbeidsmarkt zijn de afgenomen spanningen in de beroepsgroepen agrarisch, creatief & taalkundig en transport & logistiek, verantwoordelijk.

Aantal geregistreerde werkzoekenden ligt nog steeds rond de 30.000

Het aantal geregistreerden zonder dienstbetrekking (GWU) laat vanaf februari 2018 een dalende trend zien. Wel zijn de veranderingen het laatste half jaar beperkt en blijft het aantal GWU'ers in Twente zo rond de 30.000 schommelen. In vergelijking met het laatste kwartaal van 2018 heeft Twente eind maart 2019 1,3 procent minder GWU'ers, Nederland 2,8 procent.

Twente nadert de grens van 8.000 WW-rechten

Na de eenmalige toename van het aantal lopende WW-rechten in januari 2019 daalt dit aantal wederom. Eind juni 2019 telt Twente 8.216 lopende WW-rechten. De daling van dit aantal (4,4%) is groter dan de landelijke daling (3,2%).

Van de 8.216 worden 505 WW-uitkeringen verstrekt aan jongeren tot 27 jaar. Het aantal WW-rechten van jongeren onder de 27 jaar is in het tweede kwartaal weer relatief sterk afgenomen. Een beeld dat ook in 2017 en 2018 zichtbaar was en waarschijnlijk seizoensgebonden is.

Aantal Participatiewet-uitkeringen stabiel

Eind mei 2019 werden er in Twente 13.904 Participatiewet-uitkeringen geteld. Dit zijn er 3 meer dan eind december 2018 en 58 minder dan in maart 2019. Na de sterke afname in het najaar van 2018 zijn de verschillen in de daaropvolgende maanden klein. Waar het aantal uitkeringen in heel Nederland tussen januari 2017 en april 2019 (meest recente cijfer voor Nederland) met 9,0 procent gedaald is, bedraagt de daling in Twente over dezelfde periode 6,6 procent.

De ontwikkeling van het aantal Participatiewet-uitkeringen verschilt per leeftijdsgroep. Vooral het aantal 27-44 jarigen is in Twente de afgelopen tweeënhalf jaar sterk teruggelopen (-1.030; -17,9%). Het aantal jongeren tot 27 jaar met een Participatiewet-uitkering is in dezelfde periode licht gedaald terwijl de groep van 45 jaar en ouder een bescheiden toename kent.

Twente versterkt positie als HTSM-regio

De Twentse HTSM sector telt 3.830 bedrijven en 31.630 banen. Tussen 2010 en 2018 zijn er ruim 500 HTSM-vestigingen bijgekomen, met een gezamenlijke banengroei van bijna 3.800 banen. In 2017-2018 heeft deze Twentse werkgelegenheid zich sterk ontwikkeld. De procentuele toename van het aantal HTSM-banen bedroeg 4%, ze droeg daarmee nadrukkelijk bij aan een stijgende 'overall' werkgelegenheid in Twente van 3%.

Buitenlandse arbeidsmigratie in Twente

Arbeid is door de eeuwen heen de belangrijkste reden geweest voor migratie. In totaal telt Twente in 2018 tussen de 4.100 en 5.500 arbeidsmigranten. Van de groep arbeidsmigranten is tussen de 1.600 en 2.100 kennismigrant (overwegend hbo en wo-geschoolden). Arbeidsmigranten zijn personen waarvan het primaire migratiedoel 'werk' is. Deze groep is slechts een deel van de internationale gemeenschap, globaal genomen een kwart van alle buitenlandse migranten. Andere groepen zijn onder meer studenten, meegereisde gezinsleden, asielzoekers en pensionado's. In totaal telt Twente in 2018 22.900 inwoners met een niet-Nederlandse nationaliteit. Dit is ruim 3,5 procent van de Twentse bevolking.

TWENTSE ARBEIDSMARKT IN VOGELVLUCHT

2019 KWARTAAL 2

Banen

2018 t.o.v. 2017

Vacatures

Kwartaal 1 2019 t.o.v. kwartaal 4 2018

Spanning op arbeidsmarkt

Kwartaal 1 2019 t.o.v. kwartaal 4 2018

Werkloosheid

Kwartaal 2 2019

GWU

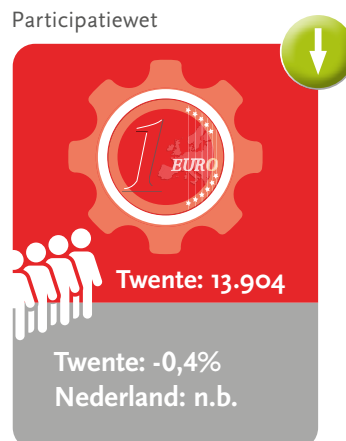
Maart 2019 t.o.v. december 2018

WW-rechten

Kwartaal 2 2019 t.o.v. kwartaal 1 2019

Participatiewet

Mei 2019 t.o.v. kwartaal 1 2019

VRAAG

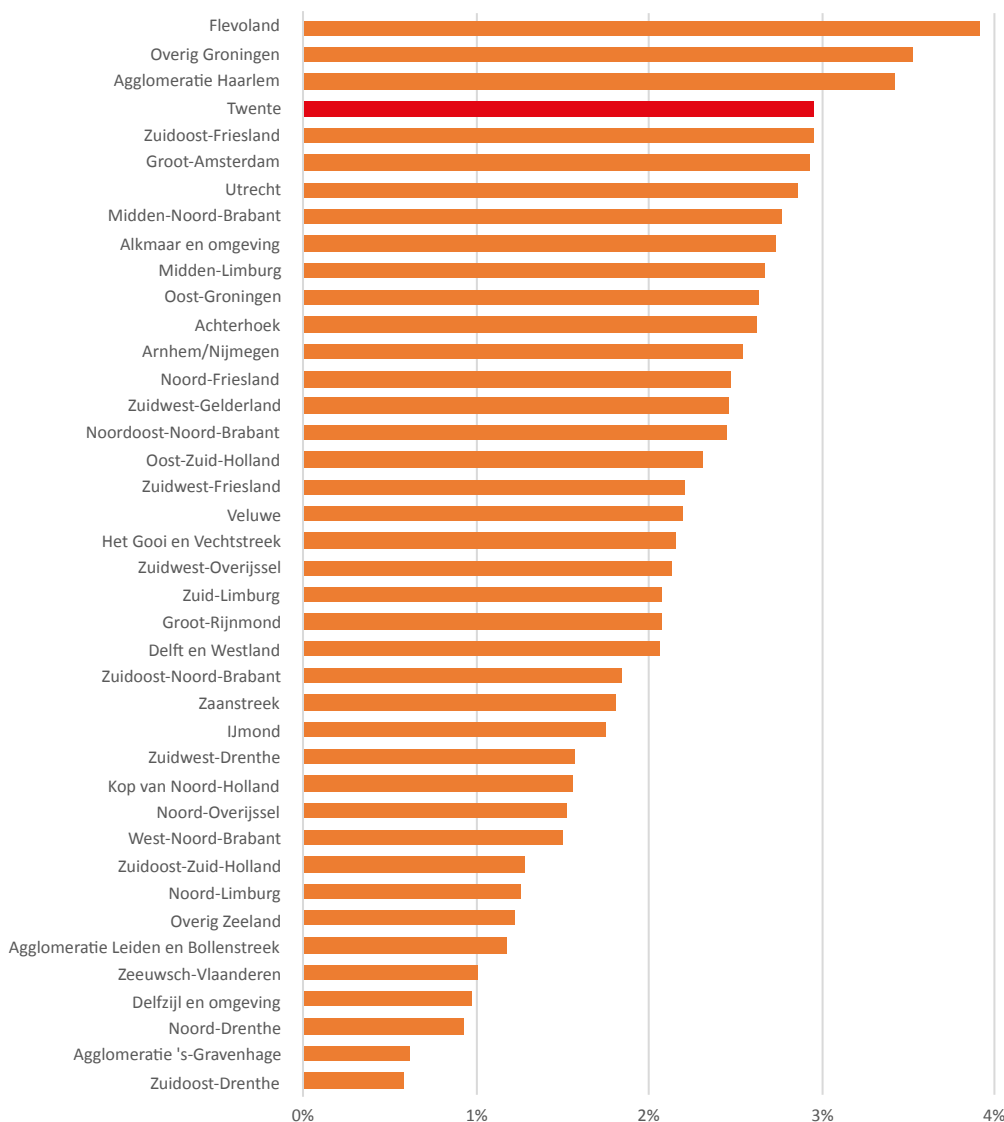
BANEN

Twentse banengroei in regionaal perspectief

Met een banengroei van bijna 3 procent heeft Twente van alle Nederlandse regio's het op drie na hoogste groeipercentage. Naburige regio's als Achterhoek (2,6%), Zwolle/Noord-Overijssel (1,5%) en Deventer/Zuidwest-Overijssel (2,1%) kennen een meer bescheiden toename van de werkgelegenheid tussen 2017 en 2018.

In de bijlagen is een analyse opgenomen van de groei van de Twentse werkgelegenheid. Welke sectoren groeien het sterkst? En hoe is de werkgelegenheidsontwikkeling geweest in de afzonderlijke Twentse gemeenten? Deze analyse is eerder verschenen in de vorige

Ontwikkeling aantal banen naar regio 2017-2018

Uurloon Münster en Nedersaksen lager dan Nederlandse grensregio

Het gemiddelde uurloon in Nederland bedroeg afgerond 33,40 euro in 2015. De uurloren liggen lager in Overijssel (30,90 euro). In de meeste Duitse regio's langs de Nederlandse grens worden hogere uurloren betaald dan in de Nederlandse grensprovincies. Uitzondering hierop vormen de aan Twente grenzende regio's Münster(land) (Noordrijn-Westfalen) en Weser-Ems (Nedersaksen), met uurloren van respectievelijk 29,50 euro en 26,30 euro. Dit meldt het CBS op basis van onderzoek in samenwerking met de statistiekbureaus uit Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen.

Relatief hoge baandynamiek in zakelijke diensten, horeca en landbouw

Wanneer het aantal nieuwe banen in een bedrijfstak wordt afgezet tegen het totaal aantal banen in deze bedrijfstak, geeft dit inzicht in de baandynamiek.

Het aandeel nieuwe banen in de verhuur en overige zakelijke diensten, de horeca en de landbouw was in 2017 het hoogst, zo blijkt uit cijfers die het CBS samenstelt over de dynamiek in werknemersbanen. Het aandeel lag tussen 34 procent en 49 procent van het totaal aantal banen. In deze branches starten én stoppen jaarlijks relatief veel werknemers. Bij de overheid en in de financiële dienstverlening is het percentage nieuwe banen relatief laag.

In de gezondheids- en welzijnszorg, het openbaar bestuur en de financiële dienstverlening is het aandeel nieuwe banen op het totaal aantal banen tussen 2010 en 2017 het sterkst afgenomen. In de bouw, horeca en handel is het aandeel nieuwe banen het sterkst toegenomen.

Aantal starters stijgt met 9% in Overijssel

Het aantal startende ondernemers is in 2018 landelijk met 15 procent toegenomen ten opzichte van een jaar eerder. In Overijssel is er een groei van 9 procent. De stijging is vooral fors in de bouw en in de transport & logistiek. Door de economische groei en de krappe arbeidsmarkt is het voor bepaalde beroepsgroepen lucratief om als zzp'er aan de slag te gaan. De opkomst van online platformen als Uber, Temper en Werkspot helpt zelfstandigen daarnaast om relatief eenvoudig aan opdrachten te komen. Het economisch bureau van ING verwacht dat het aantal starters ook de komende jaren hoog blijft door de veranderende arbeidsmarkt.

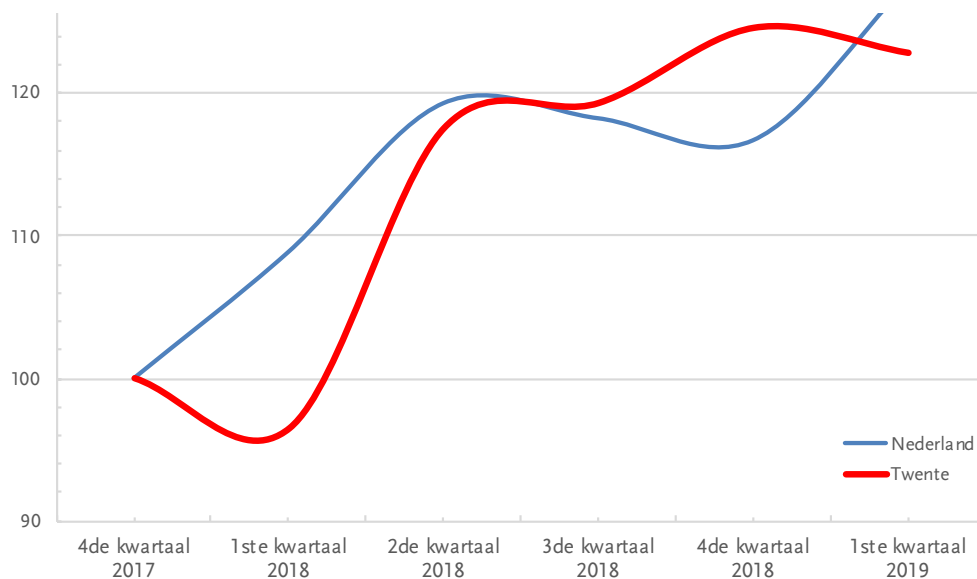

VACATURES

Aantal nieuwe vacatures schommelt weinig in Twente

Het aantal nieuwe vacatures is een goede indicator van de dynamiek op de arbeidsmarkt. Meer nieuwe vacatures betekent een meer dynamische arbeidsmarkt. De Twentse werkgevers genereerden in het vierde kwartaal van 2018 7.700 vacatures. Een kwartaal later zijn dat er 200 meer, namelijk 7.900. In de laatste vier kwartalen is het aantal nieuwe vacatures in Twente op een vrij constant niveau. Landelijk is de procentuele toename van het aantal nieuwe vacatures in het eerste kwartaal van 2019 met 13 procent aanzienlijk groter dan in Twente (+3%). Deze sterke landelijke toename compenseert de grote afname van nieuwe vacatures in het laatste kwartaal van 2018. Twente heeft in het eerste kwartaal 2019 20 procent meer nieuwe vacatures dan een jaar eerder. Landelijk bedraagt de groei in dezelfde periode 12 procent.

Ontwikkeling aantal openstaande vacatures Nederland en Twente vanaf 4de kwartaal 2017

Technische bedrijven: onvoldoende gekwalificeerde sollicitanten en slecht eigen imago

Technische organisaties ergeren zich aan de onvoldoende gekwalificeerde sollicitanten op hun vacatures. Organisaties geven aan dat, ondanks het tekort aan personeel, de kwaliteit van kennis en bekwaamheden belangrijk blijft. Hierbij treden verschillen op. Vooral in de industriële automatisering zien veel bedrijven (24%) een gebrek aan kennis. Ook in de industriële elektrotechniek (20%) en in de installatietechniek (18%) geven bedrijven aan dat de kennis van sollicitanten te laag is. Bedrijven in de gebouwautomatisering (1%) en veiligheid, gezondheid & milieu (2%) is het kennis en vaardigheden niveau van veel minder belang. Een groot deel van de technische bedrijven (30%) vindt het imago van deze bedrijven onvoldoende is om jongeren aan te trekken die het personeelstekort moeten helpen verlagen. Daarnaast geeft 20 procent van de technische organisaties aan dat ze last hebben van onderlinge concurrentie bij het werven van personeel.

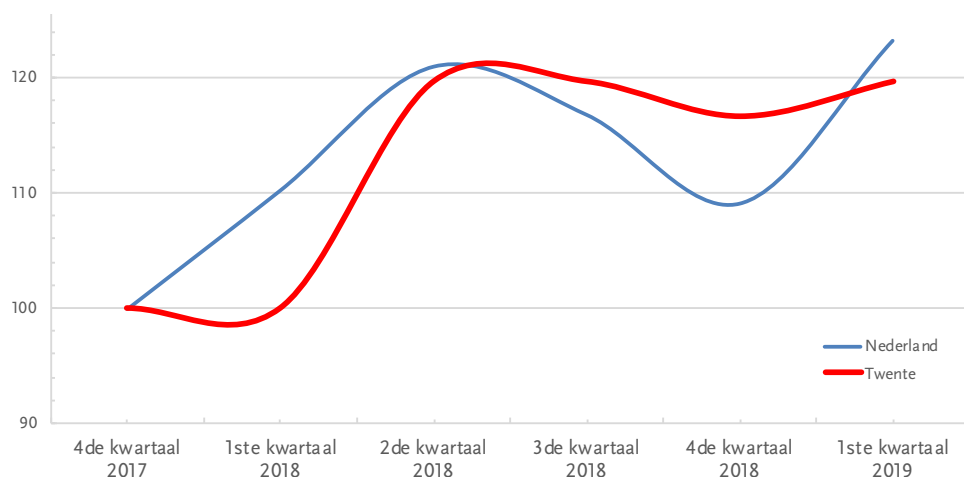

Ook aantal openstaande vacatures in Twente beperkt gewijzigd

Net als bij de nieuw aangemelde vacatures is ook het aantal vacatures dat openstaat in Twente in vergelijking met een kwartaal eerder nauwelijks veranderd. Waar echter het aantal nieuwe vacatures licht is toegenomen, kent het aantal openstaande vacatures in Twente een lichte daling van 7.100 naar 7.000 (-1%). Landelijk is er sprake van een stijging in het eerste kwartaal van 2019 (+9%).

Ten opzichte van een jaar eerder zijn er in Twente 23 procent meer openstaande vacatures. In Nederland is dit verschil 14 procent. Dit betekent dat het in het algemeen voor Twentse werkgevers nog steeds moeilijk is om vacatures te vervullen.

Ontwikkeling aantal nieuwe vacatures Nederland en Twente vanaf 4de kwartaal 2017

Meeste openstaande vacatures nog steeds voor technische beroepen

In het eerste kwartaal bevinden zich in absolute aantallen in de beroepsklasse 'technisch' de meeste openstaande vacatures (2.300). Op ruime afstand volgen de beroepsklassen 'bedrijfseconomisch en administratief' (1.200) en 'commercieel' (700).

Vergeleken met het vierde kwartaal 2018 valt op dat het aantal openstaande vacatures in bedrijfseconomische en administratieve beroepen oploopt. Daarentegen neemt het aantal openstaande vacatures voor technische beroepen voor het tweede achtereenvolgende kwartaal juist af (-100).

Al langere tijd heeft Twente vergeleken met Nederland relatief veel openstaande vacatures in de beroepsklasse 'technisch'. Ondanks de hierboven beschreven lichte vacaturekrimp blijft het aandeel boven het landelijke niveau liggen. In het eerste kwartaal van 2019 gaat het om 33 procent van alle vacatures in Twente. Landelijk is dat 26 procent.

Traditioneel ligt het aandeel van bedrijfseconomische en administratieve vacatures in Twente juist wat lager. In Twente gaat het in het eerste kwartaal van 2019 om 17 procent van alle vacatures ten opzichte van 21 procent landelijk. Ondanks de stijging van het aantal Twentse vacatures in deze beroepsklasse is het verschil met Nederland groter geworden. Het aantal vacatures voor bedrijfseconomische en administratieve beroepen is in Nederland namelijk sterker gestegen. Zo zijn er in Nederland 29 procent meer vacatures dan in het vorige kwartaal (Twente, 9%).

Aantal openstaande vacatures naar beroepsklasse vanaf eerste kwartaal 2018 in Twente

	1ste kw. '18	2de kw. '18	3de kw. '18	4de kw. '18	1ste kw. '19
Agrarische	100	100	100	100	100
Bedrijfseconomische en administratieve	900	900	800	1100	1200
Commerciele	600	600	700	800	700
Creatieve en taalkundige	0	0	0	0	0
Dienstverlenende	400	600	500	400	500
Ict	300	400	400	500	500
Managers	200	200	200	300	300
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische	100	100	100	100	100
Pedagogische	100	100	200	200	200
Technische	1900	2400	2600	2500	2300
Transport en logistiek	500	700	800	700	600
Zorg en welzijn	500	500	400	500	600
Totaal	5500	6700	6800	7100	7000

Nota bene: cijfers afgerond op 100-tallen Bron: UWV, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

VRAAG & AANBOD

SPANNING OP DE ARBEIDSMARKT

Krapte op Twentse arbeidsmarkt licht afgenomen

De regionale spanningsindicator liep in 2018 op van 0,99 (gemiddeld) in het tweede kwartaal tot 1,71 (krap) in het vierde kwartaal van 2018. Het eerste kwartaal van 2019 toont een lichte ontspanning van de Twentse arbeidsmarkt. De spanningsindicator is gedaald naar 1,44 (gemiddeld). Landelijk is de arbeidsmarkt nog krap, met een spanningsindicator van 1,96. Hoe hoger dit getal, hoe groter de spanning op de arbeidsmarkt. Zie ook het kader 'Spanningsindicator Arbeidsmarkt'.

Naar beroepsklasse zien we in het eerste kwartaal van 2019 de spanning in twee klassen toenemen, terwijl in drie klassen de Twentse arbeidsmarkt juist verruimt. Voor bedrijfseconomische en administratieve en voor dienstverlenende beroepen is de spanning in het eerste kwartaal toegenomen. De spanning neemt af in de beroepsklassen agrarisch, creatief en taalkundig en transport en logistiek als gevolg van een afname van het aantal openstaande vacatures.

Typering arbeidsmarkt naar beroepsklasse, Twente

Beroepsgroep	4e kwartaal 2017	1e kwartaal 2018	2e kwartaal 2018	3e kwartaal 2018	4e kwartaal 2018	1e kwartaal 2019
Agrarische	gemiddeld	ruim	gemiddeld	zeer krap	krap	gemiddeld
Bedrijfseconomische en administratieve	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	krap
Commerciële	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
Creatieve en taalkundige	gemiddeld	gemiddeld	ruim	ruim	gemiddeld	ruim
Dienstverlenende	gemiddeld	gemiddeld	krap	krap	gemiddeld	krap
Ict	krap	krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap
Managers	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
Openbaar bestuur, veilig- heid en juridische	gemiddeld	ruim	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
Pedagogische	ruim	ruim	gemiddeld	ruim	gemiddeld	gemiddeld
Technische	krap	gemiddeld	krap	krap	krap	krap
Transport en logistiek	gemiddeld	gemiddeld	krap	krap	krap	gemiddeld
Zorg en welzijn	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld

Bron: UWV, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

Spanningsindicator Arbeidsmarkt

De Spanningsindicator Arbeidsmarkt wordt berekend door het aantal openstaande vacatures te delen door het aantal personen met een WW-uitkering met een verstreken WW-duur van minder dan een half jaar. Deze grootheden worden gebruikt als benadering van de openstaande vraag en direct beschikbaar aanbod. De Spanningsindicator Arbeidsmarkt kan een getal geven tussen nul en oneindig. Hoe hoger het getal, hoe groter de spanning op de arbeidsmarkt voor werkgevers. Bij een indicator van nul is de arbeidsmarkt zeer ruim, want er zijn geen openstaande vacatures en wel personen met een korte WW uitkeringsduur. Bij veel openstaande vacatures ten opzichte van het aantal personen met een korte WW uitkeringsduur is de arbeidsmarkt zeer krap. Een spanning lager dan één betekent dat er minder vacatures zijn dan het aantal beschikbare personen met een korte WW uitkeringsduur. Een getal hoger dan één betekent dat er meer vacatures zijn dan personen met een korte WW uitkeringsduur.

Meer mannen van 25 tot 45 jaar niet op arbeidsmarkt

Een steeds groter deel van de 25- tot 45-jarige mannen is niet actief op de arbeidsmarkt. In het eerste kwartaal van 2009 ging het nog om 4,6 procent, begin dit jaar om 8,0 procent. Bij vrouwen in deze leeftijdsgroep bleef het percentage dat niet deelneemt aan de arbeidsmarkt over deze periode ongeveer gelijk. Dit blijkt uit een analyse van cijfers uit de Enquête BeroepsBevolking van het CBS.

Zowel bij mannen als vrouwen van 25-45 jaar is de meest genoemde reden om niet te willen of kunnen werken ziekte of arbeidsongeschiktheid. In 2009 was bij vrouwen de meest genoemde reden nog de zorg voor het gezin/huishouden.

Vooral zeer krappe arbeidsmarkt voor ICT-, techniekberoepen en boekhouders

Dat de Twentse arbeidsmarkt wat minder gespannen is geworden, blijkt ook wanneer wordt ingezoomd op het niveau van beroepsgroepen. Waren er in het vierde kwartaal van 2018 nog 21 beroepsgroepen met de kwalificatie 'zeer krap', drie maanden later is dat aantal gedaald naar veertien beroepsgroepen. Het grootste deel daarvan betreft ICT- en techniekberoepen, maar ook naar boekhouders en (gespecialiseerde) verpleegkundigen is er in verhouding tot het aanbod veel vraag. Daarnaast zijn er nog eens 26 beroepsgroepen waar de verhouding tussen openstaande vraag en direct beschikbaar aanbod duidt op een krappe arbeidsmarkt. Dit zijn er ten opzichte van het laatste kwartaal van 2018 wel vijf meer. Deze lijst is meer gevarieerd qua samenstelling. In de bijlagen is voor alle beroepsgroepen de spanning op de Nederlandse en Twentse arbeidsmarkt opgenomen. Vergeleken met Nederland is de Twentse arbeidsmarkt in twee beroepsgroepen krappere, namelijk 'artsen' en 'lassers en plaatwerkers'.

8% van de werknemers verlaat bedrijf na automatisering

Er zijn relatief weinig werknemers die worden geraakt door automatisering: na vijf jaar verlaat ongeveer 8 procent het bedrijf als gevolg daarvan. Ongeveer 9 procent van de werknemers werkt in een bedrijf dat flink investeert in automatisering, zoals robots. Dit blijkt uit het verschenen onderzoek "Automatic Reaction: What Happens to Workers at Firms that Automate?", van het Centraal Planbureau (CPB), de Universiteit Utrecht en Boston University. Werknemers die hun baan verliezen door automatisering, vinden vaak wel een andere baan tegen hetzelfde loon, maar door een periode van werkloosheid hebben zij minder inkomen. Dat werknemers uiteindelijk weer werk vinden, komt doordat automatisering leidt tot een groei van banen elders. Het is dus niet zo dat automatisering per saldo tot baanvernietiging leidt, zoals vaak wordt gedacht.

Krappe en zeer krappe beroepen arbeidsmarkt Twente

Krap	Zeer krap
Accountants	Artsen
Assemblagemedewerkers	Boekhouders
Automonteurs	Elektriciens en elektronicamonteurs
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	Elektrotechnisch ingenieurs
Beveiligingspersoneel	Gebruikersondersteuning ict
Bouwarbeiders afbouw	Gespecialiseerd verpleegkundigen
Databank- en netwerkspecialisten	Ingenieurs (geen elektrotechniek)
Docenten algemene vakken secundair onderwijs	Lassers en plaatwerkers
Financieel specialisten en economen	Loodgieters en pijpfitters
Fysiotherapeuten	Machinemonteurs
Kassamedewerkers	Metaalbewerkers en constructiewerkers
Kelners en barpersoneel	Software- en applicatieontwikkelaars
Keukenhulp	Technici bouwkunde en natuur
Laders, lossers en vakkenvullers	Transportplanners en logistiek medewerkers
Managers ict	
Managers productie	
Medewerkers drukkerij en kunstnijverheid	
Meubelmakers, kleermakers en stoffeerd	
Productcontroleurs	
Productieleiders industrie en bouw	
Schoonmakers	
Timmerlieden	
Verpleegkundigen (mbo)	
Vrachtwagenchauffeurs	
Vuilnisophalers en dagbladenbezorgers	
Winkeliers en teamleiders detailhandel	

Bron: UWV, Bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

Meer Twentenaren willen meer uren draaien

De afgelopen jaren steeg het aantal mensen dat minder uren wil werken. Terwijl het aantal werkenden dat liever meer uren zou willen werken toenam. Toch is de groep die meer uren wil werken groter dan de groep die minder uren wil werken (resp. 9% en 7%). Dat meldt het CBS.

Van het totaal aantal werkenden in Nederland is het overgrote deel overigens tevreden met het aantal uren dat zij werken (84%). Naast Groningen en Drenthe is ook in Twente het percentage werkenden dat meer uren wil werken relatief hoog.

AANBOD

WERKLOOSHEID

Twentse werkloosheid onder landelijk gemiddelde!

In 2018 was het gemiddelde werkloosheidspercentage in Twente al gedaald tot 3,9 procent. In het eerste kwartaal van 2019 heeft de daling van het aantal werklozen zich doorgezet. Het regionale werkloosheidspercentage is met 3,3 procent in het eerste kwartaal 0,4 procentpunt lager dan het voorgaande kwartaal (3,7 procent). In het tweede kwartaal van 2019 is het Twentse werkloosheidspercentage licht afgenomen, tot 3,2 procent. Dit is 0,1 procentpunt lager dan het Nederlandse percentage. Het aantal personen dat werkloos is, ligt net als in het voorgaande kwartaal rond de 10.500. Dat het werkloosheidspercentage desondanks lager is dan in het vorige kwartaal, komt doordat in de totale beroepsbevolking het werkzame deel verder gegroeid is.

Werkloosheidspercentage per kwartaal en jaar Nederland en Twente

	Kwartaalgemiddelde		Jaargemiddelde ³	
	Nederland ¹	Twente ²	Nederland	Twente
2015			6,9%	7,1%
2016			6,0%	6,6%
2017			4,9%	5,2%
2018			3,8%	3,9%
1ste kwartaal	4,1%	4,3%		
2de kwartaal	3,9%	4,0%		
3de kwartaal	3,8%	3,9%		
4de kwartaal	3,6%	3,7%		
2019				
1ste kwartaal	3,4%	3,3%		
2de kwartaal	3,3%	3,2%		
3de kwartaal				
4de kwartaal				

1 = driemaandelijkse gemiddelde CBS, berekening Kennispunt Twente

2 = berekening Kennispunt Twente en Regio Twente

3 = CBS, 2019

Toelichting

Raming Twentse werkloosheidspercentage

Het CBS berekent éénmaal per jaar het werkloosheidspercentage voor regio's en gemeenten. Het gaat hierbij om een jaarlijks gemiddeld werkloosheidspercentage. Voor de regio en de Twentse gemeenten zijn deze CBS-cijfers voor de jaren 2003 tot en met 2018 weergegeven op de pagina Arbeidsaanbod en werkloosheid van de digitale versie van de Twentse Arbeidsmarktmonitor.

Om in de behoefte van een Twents kwartaalwerkloosheidspercentage te voorzien, maakt Kennispunt Twente in samenwerking met de Regio Twente een driemaandelijkse raming van de Twentse werkloosheid. Hiervoor maken wij gebruik van de meest recente gegevens in de ontwikkeling van werkzoekenden, arbeidsplaatsen, aantal WW en WWB-uitkeringen, beroepsbevolking en vacatures. Daarnaast wordt de berichtgeving over de ontwikkeling van de regionale economie gebruikt.

Meer baanverliezers

Uit landelijke maandcijfers van het CBS blijkt dat voor het eerst sinds oktober 2015 het aantal werklozen in juni 2019 in Nederland licht is toegenomen, wat vooral verklaard wordt door meer 'baanverliezers'. Het aantal werklozen dat aan de slag, is vrijwel onveranderd gebleven. De komende maanden zal blijken of ook het werkloosheidspercentage – zowel landelijk als regionaal – zal omslaan van aflopend naar oplopend.

Toelichting

Geen directe relatie tussen werkloosheid en uitkeringen

Er is geen directe relatie tussen werkloosheid en uitkeringen. Een werkloze kan een uitkering ontvangen, maar dat hoeft niet. Omgekeerd kan een uitkeringsgerechtigde (in deeltijd) werkzaam zijn, of niet beschikbaar zijn voor werk, of deels werk hebben. Ook 'werkloos' en '(geregistreerd) werkzoekend' zijn begrippen met een verschillende definitie. Steeds meer deeltijdwerkers (niet werkloos!) zijn geregistreerd op zoek naar ander of aanvullend werk (dus werkzoekend). Omgekeerd is een deel van de personen zonder werk, die geregistreerd staan als werkzoekend, om allerlei redenen niet actief op zoek naar werk en daarmee niet werkloos conform de CBS definitie.

De CBS-definitie luidt als volgt:

Werkloos: Personen zonder betaald werk, die recent naar werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn.

GEREGISTREERDE WERKZOEKENDEN BIJ UWV

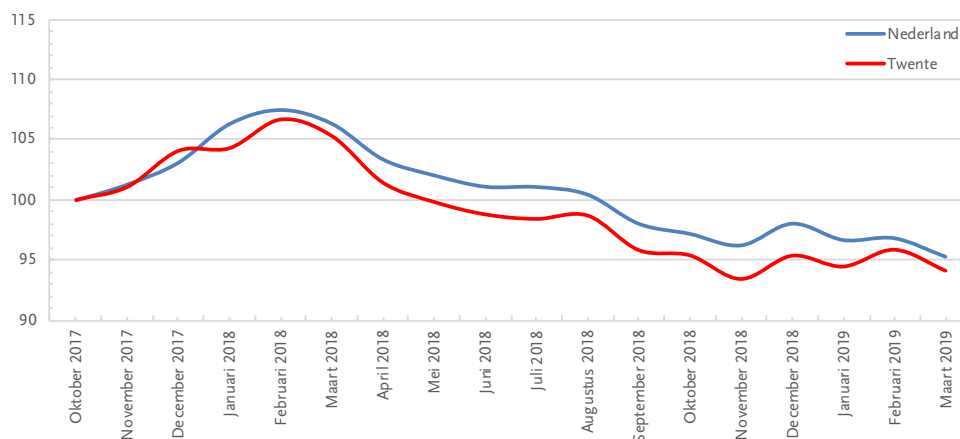
Naast werkloosheid is het aantal 'Geregistreerd Werkzoekenden bij het UWV' zonder dienstbetrekking (GWU) en het aantal GWU met dienstbetrekking (werkzoekers met een deelbaan) als indicator voor aanbod op arbeidsmarkt aanwezig. Deze aantallen vertegenwoordigen het bestand waaruit de gemeenten en het UWV op het Werkplein bemiddelen naar werk. Sinds het vierde kwartaal van 2017 is het aantal Geregistreerde Werkzoekenden bij het UWV (GWU) berekend als indicator voor het aantal mensen dat zich aanbiedt op de arbeidsmarkt. Specifiek gaat het hier om de geregistreerd werkzoekenden die geen dienstverband hebben (zie het kader voor een uitgebreide toelichting op dit cijfer).

Aantal geregistreerde werkzoekenden schommelt rond de 30.000

In maart 2019 (de meest recente cijfers) zijn er in Twente 29.613 GWU'ers. In oktober 2017 stonden 31.447 inwoners van Twente als GWU ingeschreven. In de tweede helft van 2018 is het aantal GWU'ers gedaald. Het laatste half jaar zijn de veranderingen minder groot en blijft het aantal GWU'ers in Twente rond de 30.000 liggen. In vergelijking met het laatste kwartaal van 2018 heeft Twente 1,3 procent minder GWU'ers. Landelijk is het aantal GWU'ers in het eerste kwartaal gedaald met 2,8 procent.

Sinds januari 2018 laat Twente dezelfde dalende trend zien als heel Nederland. Echter verliep deze daling in Twente wel sneller. Maar door de toename van het aantal GWU'ers in Twente in februari en de minder sterke afname in maart, naderen Twente en Nederland elkaar als het gaat om de procentuele ontwikkeling ten opzichte van oktober 2017. Ten opzichte van deze maand ligt het aantal GWU'ers in Twente 5,8 procent en in Nederland 4,7 procent onder het beginniveau.

*Ontwikkeling geregistreerde werkzoekenden UWV (GWU) zonder dienstverband
Nederland en Twente vanaf oktober 2017*

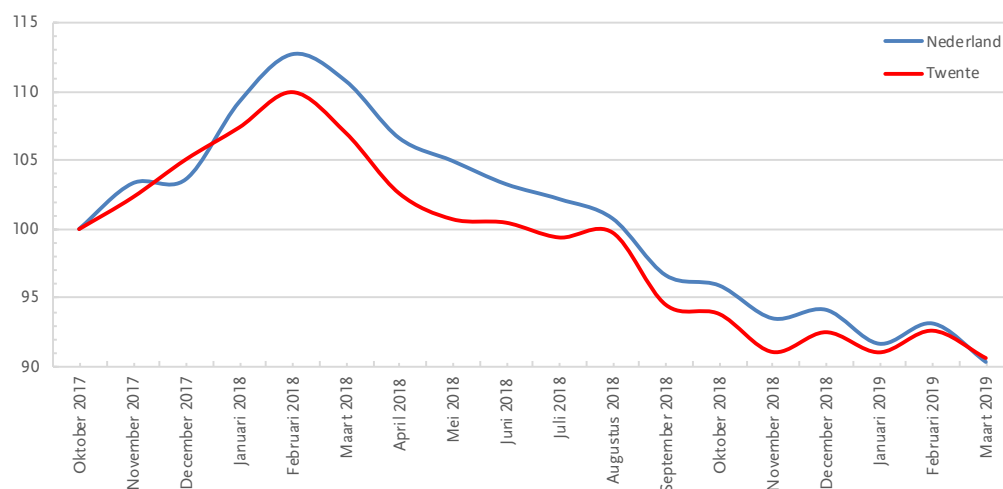

Aantal GWU'ers jonger dan 27 jaar bijna 10 procent lager dan 1 1/2 jaar geleden

In maart 2019 telt Twente 3.266 GWU'ers jonger dan 27 jaar. In de piekmaand februari 2018 waren dat er nog bijna 4.000. Vooral in de daaropvolgende maanden maart en april 2018, daalde het aantal jongere GWU'ers in Twente. Net als bij het totaal aantal GWU'ers schommelt dit aantal in het eerste kwartaal van 2019, met afwisselend lichte toe- en afnames. Ten opzichte van het vierde kwartaal van 2018 zijn er in Twente 2,0 procent minder jongere werkzoekenden zonder dienstverband, landelijk is de daling groter (-4,0%).

In maart 2019 is in vergelijking met oktober 2017 het aantal jongere werkzoekenden in Twente 9,4 procent lager. Landelijk ligt het aantal jongere werkzoekenden in deze maand 9,7 procent onder het niveau van oktober 2017.

Ontwikkeling geregistreeerde werkzoekenden UWV (GWU) zonder dienstverband < 27 jaar Nederland en Twente vanaf oktober 2017

Toelichting

Geregistreeerde Werkzoekenden bij UWV (GWU)

Dit cijfer geeft een beeld van het aantal geregistreeerde werkzoekenden op de arbeidsmarkt. Het cijfer bestaat o.a. uit werkzoekenden met WW- of AG-uitkering met arbeidsvermogen. Ook alle mensen met een bijstandsuitkering maken onderdeel uit van GWU.

Naast personen met een uitkering maken ook personen die geen uitkering van UWV ontvangen, maar toch gebruik maken van werk.nl om een baan te zoeken, onderdeel uit van dit aanbodcijfer. Voorwaarden bij de laatste groep is dat zij een actief CV op werk.nl hebben staan.

Zonder en met dienstbetrekking

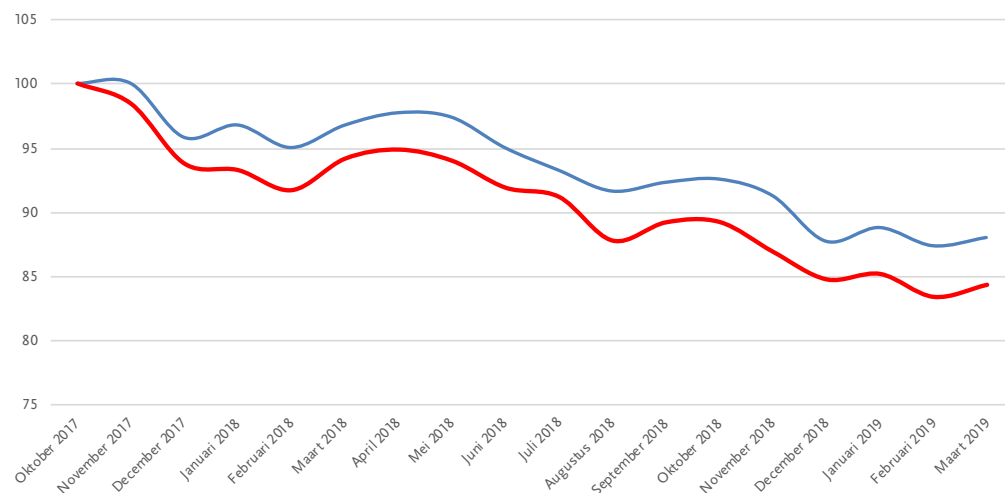
Het UWV ontsluit zowel het aantal 'Geregistreeerde werkzoekenden bij UWV zonder en met dienstverband'. Hiermee maakt UWV inzichtelijk hoeveel mensen bij het Werkplein geregistreerd staan en op zoek zijn naar werk. Tegelijkertijd brengt het UWV ook in beeld hoeveel mensen daarvan een (gedeeltelijk) dienstverband hebben.

Zo'n 13.500 GWU'ers met dienstverband in Twente

In arbeidsmarktanalyses wordt ten aanzien van werkloosheid het meest gebruik gemaakt van gegevens over het aantal GWU'ers zonder dienstverband. Het UWV registreert echter ook werkzoekenden met dienstverband. Hierbij is het hebben van een dienstverband van meer dan vier verloonde uren per maand die tevens is opgenomen in de UWV-Polisadministratie bepalend. Voorbeelden van GWU'ers met een dienstverband zijn werknemers die een flexibel of nul-uren contract of een combinatie- of stapelbaan hebben.

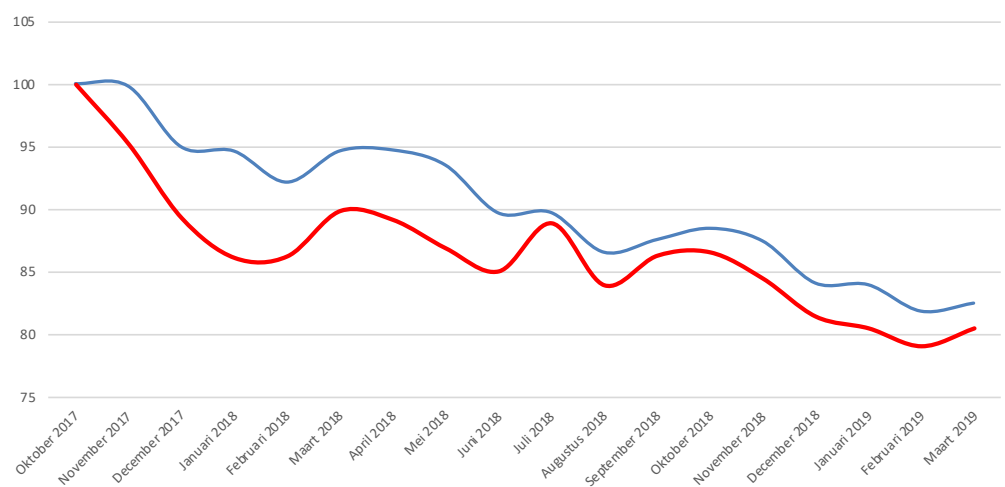
In Twente zijn er maart 2019 13.564 GWU'ers met een dienstverband. Een jaar eerder waren dat er nog ruim 15.000. Na een periode van afname is in het eerste kwartaal van 2019 deze dalende lijn bijna tot stilstand gekomen. Ten opzichte van het laatste kwartaal van 2018 zijn er 68 GWU'ers met dienstverband minder in Twente (-0,5%). Landelijk is het aantal GWU'ers met dienstverband 0,3% toegenomen.

Ontwikkeling geregistreerde werkzoekenden UWV met een dienstverband Nederland en Twente vanaf oktober 2017

Van het aantal GWU'ers met dienstverband is, zowel in Twente als in Nederland totaal, zo'n 13 procent jonger dan 27 jaar. Eind maart 2019 zijn er 1.791 jongere GWU'ers met dienstverband in Twente, 21 minder dan drie maanden eerder. De afname sinds oktober 2017 van dit aantal jongeren is in Twente groter dan in Nederland (-19,6% versus -17,5%).

Aantal geregistreerde werkzoekenden UWV met een dienstverband < 27 jaar Nederland en Twente vanaf oktober 2017

UITKERINGEN

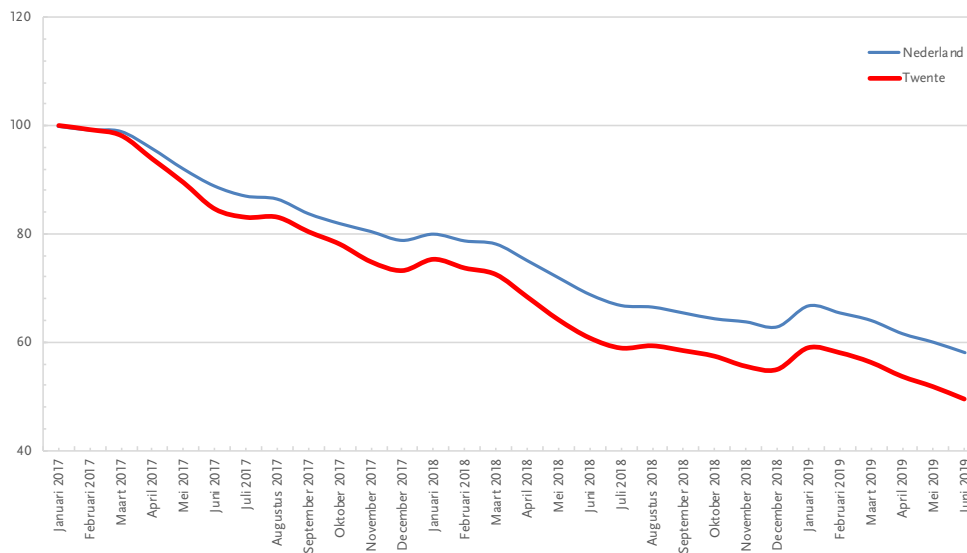

UITKERINGEN: WW-RECHTEN

Aantal WW-rechten in 2e kwartaal in Twente sterker afgenomen dan in Nederland

Eind juni 2019 telt Twente 8.216 lopende WW-rechten. Daarmee is het aantal lopende rechten op een WW-uitkering 50,4 procent gedaald ten opzichte van januari 2017. Voor Nederland als geheel daalt het aantal WW-uitkeringen in deze periode met 42,0 procent tot 242.662. De daling in de afgelopen twaalf maanden is in Twente ook groter dan landelijk: 18,5 procent versus 15,7 procent. Na een lichte toename in het eerste kwartaal is er in het tweede kwartaal van 2019 weer sprake van een teruglopend aantal WW-rechten, dit geldt zowel landelijk als in Twente. In alle drie maanden van het tweede kwartaal neemt het aantal lopende WW-rechten af. Aan het einde van het kwartaal zijn er 1.125 WW-rechten minder dan een kwartaal eerder (-12,0%). Landelijk is de afname 9,3 procent.

Ontwikkeling aantal WW-rechten Nederland en Twente vanaf januari 2017

Instroom in WW neemt af, steeds grotere instroom in WIA

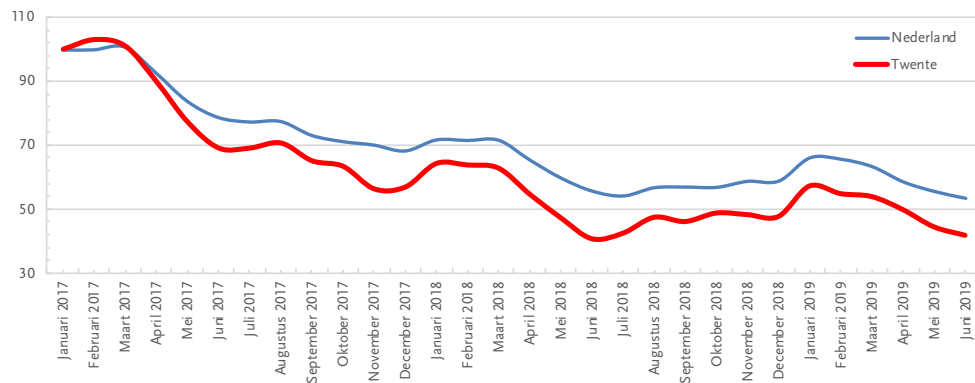
Na een afname in de afgelopen jaren komt de daling van het aantal WW-uitkeringen in 2020 tot stilstand. De instroom in de WIA neemt daarentegen steeds verder toe. Dat stelt het UWV in haar instroom prognose.

Aantal WW-rechten Twentse jongeren sterk teruggelopen

Eind juni 2019 zijn er in Twente 505 WW-rechten verstrekt aan jongeren tot 27 jaar, 58,2 procent minder dan in januari 2017. Nederland telt in dezelfde periode 46,4 procent minder WW-rechten voor jongeren. Tussen eind maart en eind juni 2019 is het aantal WW-rechten voor jongeren in Twente met 146 gekrompen. Deze kwartaalontwikkeling (-22,4%) is sterker dan landelijk (-15,6%). De daling van het aantal WW-rechten voor jongeren daalt in Twente en in Nederland sterker dan voor alle WW-uitkeringsrechten samen.

Ontwikkeling aantal WW-rechten <27 jaar Nederland en Twente vanaf januari 2017

UWV: Uitkeringslasten gaan omhoog

De uitkeringslasten voor 2019 en 2020 nemen toe. Ondanks dat het aantal WW-uitkeringen daalt, stijgen de kosten voor de WIA en de Wajong. In 2020 komen daar nieuwe sociale voorzieningen bij.

De kosten voor WW dalen omdat meer mensen werken en de duur van de werkloosheidsuitkering is verkort. De uitkeringslasten voor de WW dalen naar verwachting naar 3,5 miljard euro in 2020.

Toelichting

Personen en uitkeringsrechten

Het aantal personen dat een uitkering krijgt en het aantal uitkeringsrechten is geen één op één relatie. Een persoon kan meerdere WW-uitkeringsrechten hebben. Deze persoon komt dan meerdere keren voor in de genoemde cijfers. Ook is het mogelijk dat een uitkering Euro 0,- bedraagt. Ook deze uitkeringen komen in de tellingen voor.

Een WW-uitkering is persoonsgebonden, een Participatiewet-uitkering is een huishoudensuitkering. Een Participatiewet-uitkering kan betrekking hebben op één of meerdere personen. Dit is afhankelijk van de huishoudenssamenstelling.

Langdurige WW naar beroepsgroep

Het percentage van de WW'ers dat een jaar of langer een WW-uitkering ontvangt, verschilt per beroepsgroep. Maar deze verschillen worden voor een groot deel verklaard door verschillen in het percentage dat 50 jaar of ouder is. Dit blijkt uit een verdiepende analyse van het UWV. De vier beroepsgroepen met relatief de meeste langdurige WW-uitkeringen hebben ook de hoogste percentages 50-plussers. Het gaat om pedagogische beroepen, bedrijfseconomische & administratieve beroepen, ict-beroepen en managers, in deze groepen is bijna de helft van de langdurig uitkeringsgerechtigden minimaal 50 jaar. In de agrarische beroepen is dit beduidend lager dan op basis van het percentage 50-plussers verwacht zou mogen worden. Dat komt waarschijnlijk doordat er in deze beroepsgroep veel seizoenswerk voorkomt.

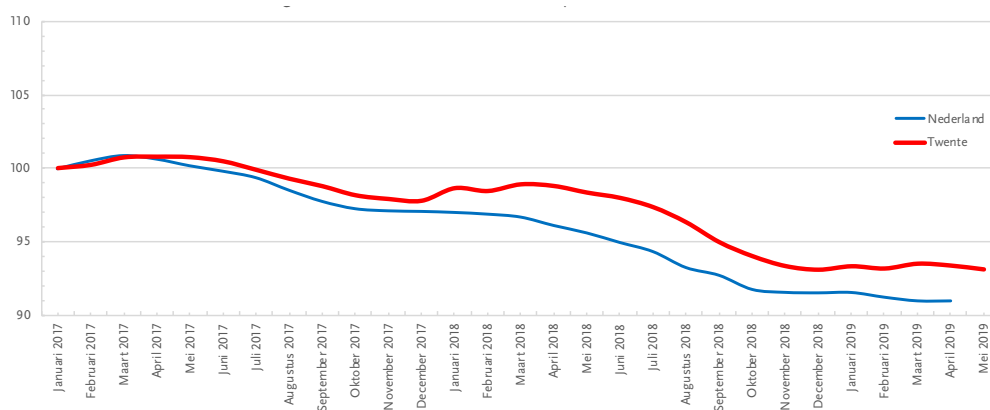
PARTICIPATIEWET-UITKERINGEN

Aantal Participatiewet-uitkeringen niet veranderd

Eind mei 2019 zijn er in Twente 13.904 Participatiewet-uitkeringen verstrekt. Dit zijn er 3 meer dan eind december 2018 en 59 minder dan in maart 2019. Na de sterke afnames in het najaar van 2018 zijn de verschillen in de daaropvolgende maanden dus klein.

De daling van het aantal Participatiewet-uitkeringen in Twente loopt met name vanaf begin 2018 achter op de landelijke daling. Waar het aantal uitkeringen in heel Nederland tussen januari 2017 en april 2019 (meest recent beschikbare cijfer voor Nederland) met 9,0 procent gedaald is, bedraagt de daling in Twente over dezelfde periode 6,6 procent.

Aantal Participatiewet-uitkeringen Twente en Nederland vanaf januari 2017

Ondertekening projectplan praktijkleren mbo

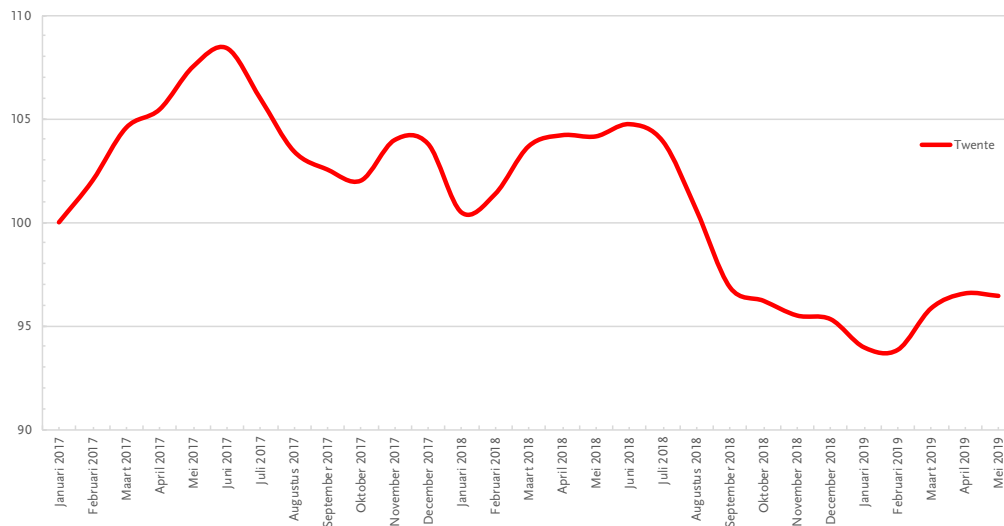
Eind van dit jaar hebben er zo'n 50 Twentenaren een praktijkverklaring in het mbo op zak, eind 2020 zijn dat er in totaal 150. Dat is de inzet van de Pilot Praktijkleren, die op 1 juli officieel van start is gegaan. Deze pilot is bedoeld voor werkenden en werkzoekenden zonder startkwalificatie en voor wie het behalen van een MBO diploma of certificaat niet haalbaar is. Het doel van de pilot is om te onderzoeken of praktijkleren met een MBO-verklaring een beter perspectief biedt op duurzaam werk en de overgang naar werk of behoud van werk kan versoepelen of vergroten.

Ruim 1.600 Twentse jongeren met een Participatiewet-uitkering

De ontwikkeling van het aantal Participatiewet-uitkeringen verschilt per leeftijdsgroep. Vooral het aantal 27-44 jarigen met een Participatiewet uitkering is in Twente de afgelopen tweeënhalf jaar sterk teruggelopen (-1.030; -17,9%). Zie digitale versie Arbeidsmonitor. In de categorie 45 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd (pgl) is het aantal uitkeringen iets hoger dan in januari 2017, terwijl bij jongeren het aantal Participatiewet-uitkeringen kleiner is. Eind mei 2019 telt Twente 1.627 jongeren met een Participatiewet uitkering. Ten opzichte van het eind van het eerste kwartaal zijn dat er tien meer en in vergelijking met januari 2017 58 minder.

Aantal Participatiewet-uitkeringen < 27 jaar Twente vanaf januari 2017

NB: Cijfers over de situatie in heel Nederland zijn niet voor verschillende leeftijdsgroepen en niet maandelijks beschikbaar, daarom wordt hier alleen de Twentse situatie weergegeven.

Door deze ontwikkelingen is in de groep Twentse uitkeringsontvangers het aandeel 27-44 jarigen tussen januari 2017 en mei 2019 gedaald van 39 naar 34 procent, terwijl het aandeel ouderen en jongeren met een Participatiewet-uitkering een paar procentpunt groter is geworden (tot 27 jaar: van 11% naar 12% en 45 jaar-pgl van 50% naar 54%).

SPECIALS

HTSM IN TWENTE

'Techniek zit in het DNA van Twente'. Niet voor niets vormt 'techniek als motor' ook een van de vier programmalijnen van de Agenda voor Twente. En is het Techniekpact, waarin de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt in de technieksector centraal staat, voor de regio Twente een belangrijk uitvoeringsprogramma voor versterking van de regionale arbeidsmarkt.

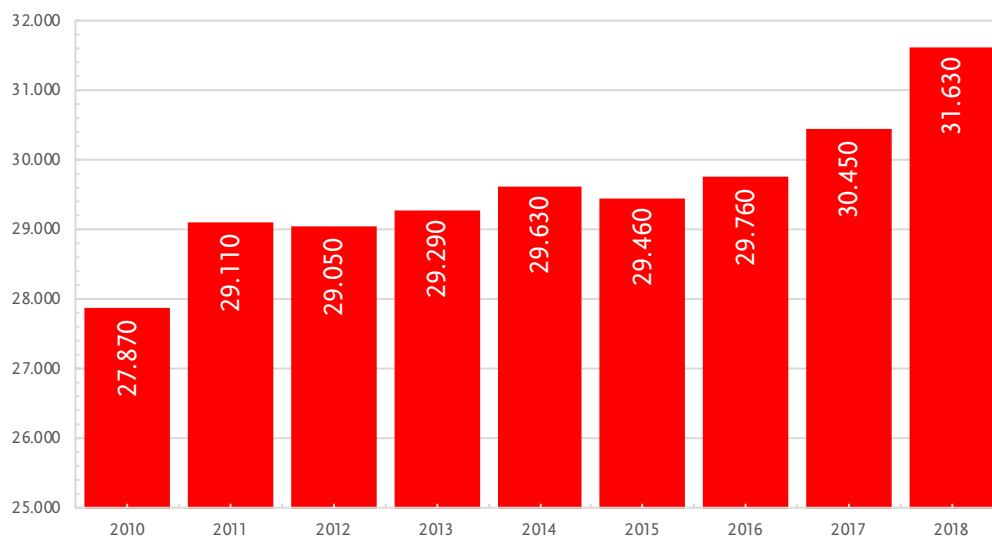
Deze bijdrage schetst een beeld van de high tech systemen en materialen sector (HTSM) in Twente sinds 2010. Daarbij wordt ingegaan op de ontwikkeling van het aantal vestigingen en werkzame personen per gemeente en voor de regio als totaal. Tevens wordt een vergelijking gemaakt met de Nederlandse HTSM-sector. De analyse bevestigt het beeld dat de Twentse HTSM sterk uit de economische crisis is gekomen en nu doorgroeit. Het aantal werkzame personen ligt 14% hoger dan in 2010 (het jaar waarin de eerste gevolgen van de crisis zichtbaar werden). De groei is ook sterker dan in de Nederlandse HTSM-sector. Deze laat een stijging van 11% zien. Twente is hierdoor nog meer een HTSM-regio geworden. Het heeft zijn positie als techniekregio versterkt.

Twents HTSM-cluster groeit door

De Twentse HTSM sector telt in 2018 3.830 bedrijven en 31.630 werkzame personen. Tussen 2010 en 2018 zijn er ruim 500 HTSM-vestigingen (15%) bijgekomen, de banengroei bedroeg bijna 3.800 banen (14%).

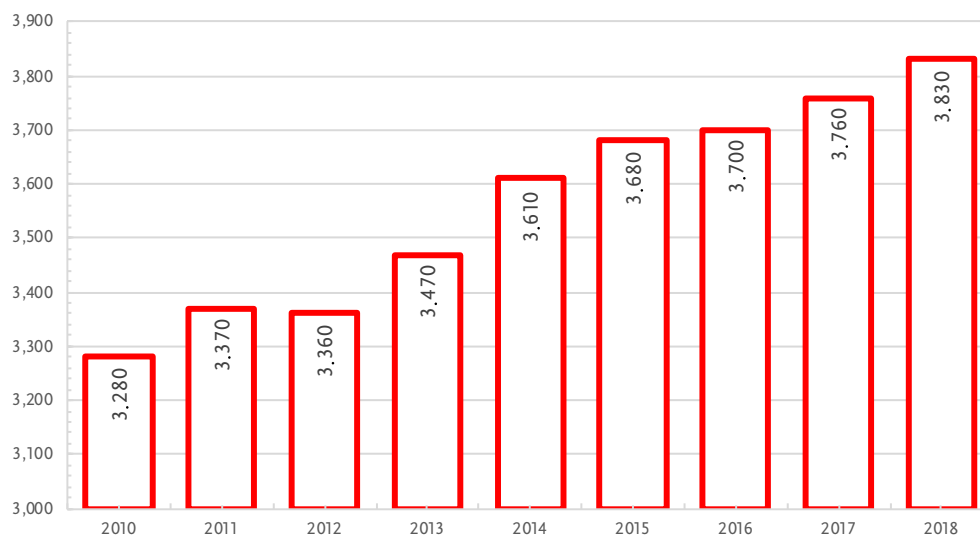
In 2017-2018 heeft de Twentse werkgelegenheid zich sterk ontwikkeld. De procentuele toename van het aantal HTSM-banen bedraagt 4%, terwijl de totale Twentse werkgelegenheid dat jaar met 3% is toegenomen.

Werkgelegenheidsontwikkeling HTSM-sector Twente 2010-2018 (abs.)

Het aantal vestigingen in Twente kent met uitzondering van 2012 een continue doorgroei. Dit beeld is vergelijkbaar met de ontwikkeling van het totaal aantal vestigingen in Twente.

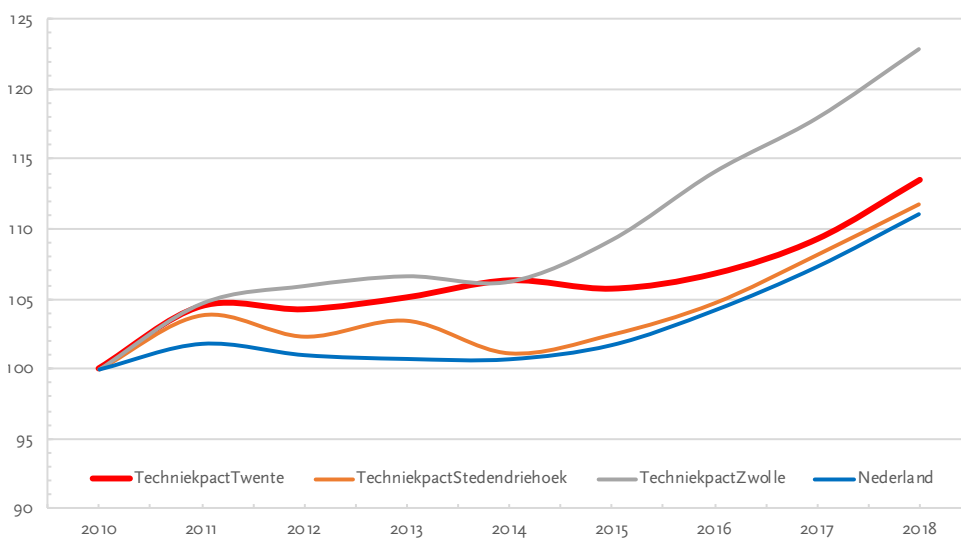
Ontwikkeling aantal vestigingen HTSM-sector Twente 2010-2018 (abs.)

Ontwikkeling in omliggende regio's

Als we de ontwikkeling van de HTSM-sector in de regio Twente vergelijken met de regio's Stedendriehoek en Zwolle dan blijkt dat de groei van het aantal banen in regio Zwolle sterker is dan in Twente. Tussen 2010 en 2018 is daar een banengroei gerealiseerd van 23%. Zowel Twente (+14%) als Stedendriehoek (12%) hebben een procentuele toename die licht boven de landelijke groei zit.

Geïndexeerde ontwikkeling aantal banen in HTSM-sector, Twente vergeleken (2010-2018)

Meeste Twentse gemeenten banenplus in HTSM-sector

Ten opzichte van 2017 is het aantal HTSM-banen in elf van de veertien Twentse gemeenten gestegen. De grootste procentuele groei heeft plaatsgevonden in Tubbergen, gevolgd door Hellendoorn. Over een langere periode 2010-2018 bezien, is ook de toename in Tubbergen procentueel het grootst. Maar absoluut gezien gaat het hier echter om beperkte aantallen, zeker in verhouding tot Enschede, Hengelo en Almelo. Van de drie grote gemeenten hebben Almelo en Enschede in vergelijking met 2010 een groei gerealiseerd in de HTSM-sector, terwijl de werkgelegenheid in Hengelo zich ongeveer heeft geconsolideerd.

*Aantal banen in HTSM-sector naar gemeente, omvang en ontwikkeling
2017-2018 en 2010-2018*

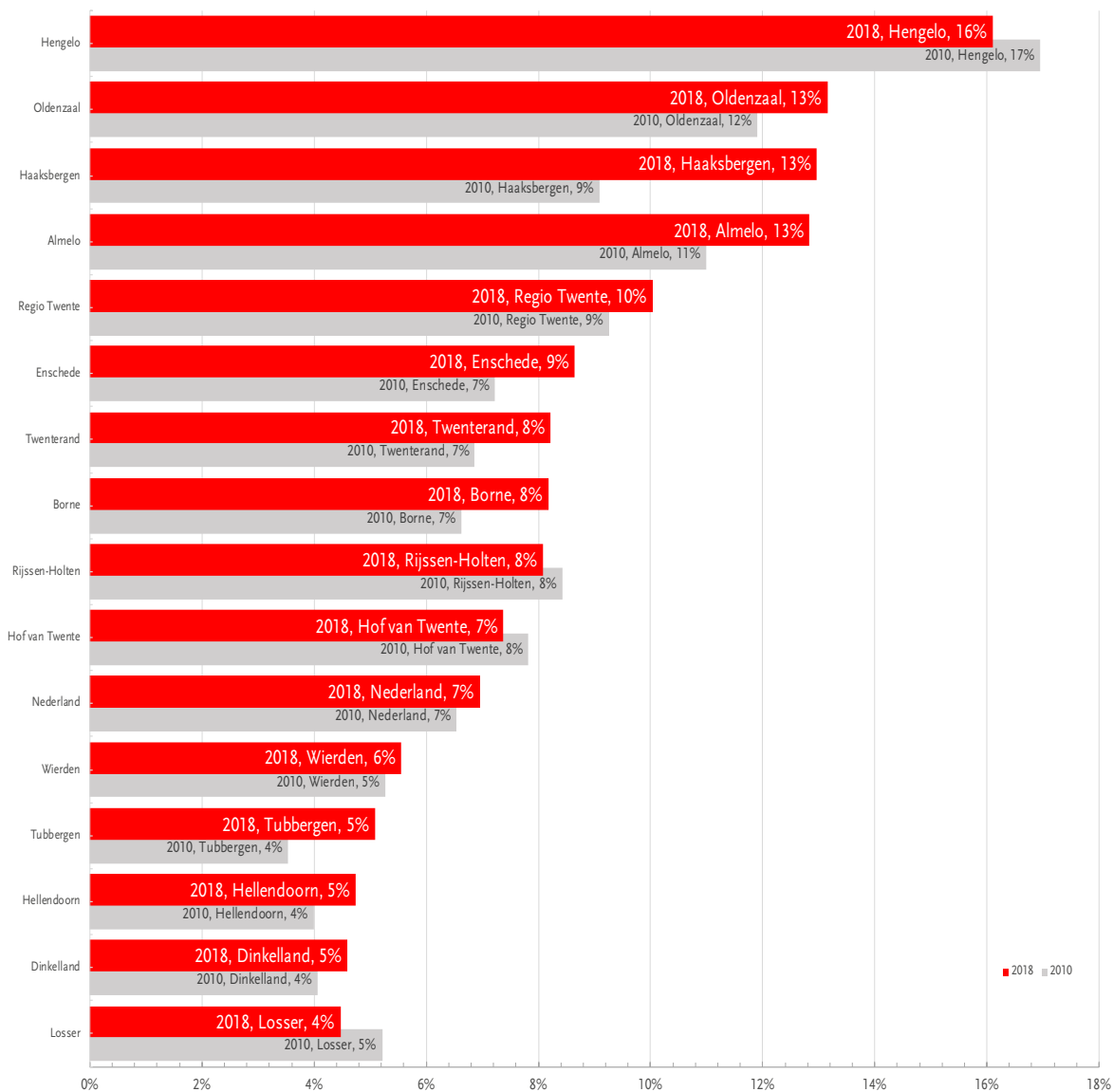
	2018	Abs. ontw. 2017-2018	% ontw. 2017-2018	% ontw. 2010-2018
Almelo	5.370	340	6,6%	16,7%
Borne	560	-10	-1,6%	35,9%
Dinkelland	530	30	6,7%	15,4%
Enschede	7.510	220	3,0%	26,8%
Haaksbergen	1.350	110	9,2%	45,8%
Hellendoorn	690	80	13,1%	21,9%
Hengelo	7.960	30	0,4%	-0,5%
Hof van Twente	1.190	60	5,3%	-2,3%
Losser	370	-30	-8,5%	-4,4%
Oldenzaal	2.470	150	6,6%	3,3%
Rijssen-Holten	1.720	60	3,3%	10,9%
Tubbergen	470	70	18,7%	50,3%
Twenterand	970	100	11,2%	31,1%
Wierden	480	-30	-5,3%	24,2%
Regio Twente	31.630	1.180	3,9%	13,5%

Nota bene: cijfers afgerond op tientallen.

Bron: BIRO 2019; bewerking: Kennispunt Twente.

Ondanks dat het aantal HTSM-banen in Hengelo in 2018 iets lager ligt dan in 2010, is het aandeel van deze topsector in de totale gemeentelijke werkgelegenheid met 16% nog steeds dominant. Hengelo heeft het grootste aandeel HTSM-werkgelegenheid van alle veertien gemeenten. Oldenzaal, Haaksbergen en Almelo volgen met een werkgelegenheidsaandeel van 13% op enige afstand.

Aandeel HTSM-banen in totale werkgelegenheid, naar gemeente 2010 en 2018

Hoe Twente zich in de andere (top)sectoren ontwikkelt qua bedrijvigheid en werkgelegenheid, leest u in een van de volgende edities van de Twentse Arbeidsmarktmonitor.

BUITENLANDSE ARBEIDSMIGRATIE IN TWENTE

Arbeidsmigratie is een eeuwenoud verschijnsel. Werk trekt mensen en vaak loopt economische expansie niet parallel aan de groei van de bevolking. Een tekort aan arbeidskrachten maakt migratie dan niet alleen wenselijk maar zelfs noodzakelijk voor verdere economische ontwikkeling. Zo werd bijvoorbeeld de bloei van de Twentse textielindustrie mede mogelijk gemaakt door migranten van het Twentse en Drentse platteland.

Arbeid is door de eeuwen heen de belangrijkste reden geweest voor migratie. Historisch gezien zijn binnenlandse arbeidsmigratiestromen vele malen groter dan arbeidsmigratie van en naar het buitenland. De binnenlandse stromen zullen echter in deze analyse buiten beschouwing worden gelaten. Daarnaast blijven ook de asielmigranten buiten beschouwing omdat bij dit type migratie niet het zoeken of aanvaarden van werk het primaire migratiedoel is.

Verschillende soorten arbeidsmigratie

Om het verschijnsel van arbeidsmigratie beter te kunnen duiden kan onderscheid gemaakt worden tussen verschillende type arbeidsmigratie.

Arbeidsmigranten van binnen of buiten de EER

Mensen met een nationaliteit van één van de landen van de Europese Economische Ruimte (EU, IJsland, Liechtenstein, Noorwegen) en Zwitserland mogen zonder vergunningen werken in Nederland. Andere nationaliteiten dienen in bezit te zijn van een werkvergunning. Deze vergunningen worden verstrekt door de IND. Afhankelijk van het type arbeid en de duur kan een specifieke werkvergunning worden verstrekt.

Seizoensarbeid of langer verblijf

Een veel gebruikt ander onderscheid is dat tussen langdurige vestiging en seizoensarbeidsmigratie. Seizoen wordt in dit verband vaak geïnterpreteerd als drie of vier maanden. Vier maanden omdat bij een langer verblijf inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) verplicht is. Drie maanden omdat bij een korter verblijf volstaan kan worden met een 'Tewerkstellingsvergunning'. Bij een langer verblijf is echter een 'Gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid' (GVVA) verplicht. Dit geldt overigens alleen voor arbeidsmigranten van buiten de EER.

Kennismigranten en niet-kennismigranten

Dit onderscheid wordt in de regelgeving en statistiek gemaakt op basis van twee criteria. Ten eerste op basis van werkvergunning. Dit geldt zoals gezegd uitsluitend voor niet-EER (en Zwitserse) onderdanen. Kenniswerkers met deze nationaliteit kunnen alleen in Nederland werken bij werkgevers die door de IND erkend zijn als referent. Dit betekent dat de werkgever en het type werk aan specifieke criteria dient te voldoen. Ten tweede hanteert het CBS voor EER-onderdanen een inkomenscriterium. Het CBS beschouwd een arbeidsmigrant als kennismigrant indien deze tot de 43% van de meest verdienenden in Nederland behoort.

Voor niet-kenniswerkers van buiten de EER geldt dat uitsluitend een IND-vergunning wordt afgegeven voor specifieke schaarste beroepen. Chinese koks zijn in dit verband een vaak gebruikt voorbeeld van deze categorie. Samenvattend: voor statistische doeleinden wordt voor onderdanen van niet-EER-onderdanen het vergunningenregister van de IND gebruikt en voor EER-onderdanen een inkomenscriterium. In onderstaand schema zijn de drie indelingen van arbeidsmigranten zoals deze besproken zijn weergegeven met daarbij de noodzakelijke administratieve verplichtingen.

Buitenlandse arbeidsmigranten naar type en noodzakelijke administratieve verplichtingen

Type arbeid	Herkomst	Kort verblijf	Langer verblijf
Kenniss	EER/Z	Geen	Inschrijving BRP (indien woonachtig in Nederland) *)
	Niet-EER/Z	Tewerkstellingsvergunning	Gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid (GVVA) **) Alleen als werkgever door IND erkend referent is
Overig	EER/Z	Geen	Inschrijving BRP (indien woonachtig in Nederland) *)
	Niet-EER/Z	Tewerkstellingsvergunning	Gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid (GVVA) **) Alleen voor schaarste beroepen

*) Bij verblijf langer dan vier maanden inschrijving in de basisregistratie personen.

**) Bij langer dan drie maanden dient een GVVA te worden aangevraagd.

Geen Europese registratie

Arbeidsmigratie uit de EER is door het Europese vrije verkeer van personen en goederen niet omvattend in kaart te brengen, simpelweg omdat er geen registratieplicht van dit type buitenlandse arbeid bestaat. Een Spanjaard kan voor een Belgische dochteronderneming van een Frans bedrijf zeven weken in Nederland werken. Een tuinder kan voor drie weken een aantal Hongaarse fruitplukkers inhuren. Beide activiteiten worden als zodanig niet geregistreerd. Voor alle onderdanen van EER/Z landen gelden feitelijk geen arbeidsbeperkingen. Alleen inschrijving in het BRP is bij een langer verblijf dan vier maanden verplicht. Het BRP kent evenwel geen kenmerk 'Doel van vestiging'. Daarom zijn EER-arbeidsmigranten niet direct te classificeren als arbeidsmigrant. Het kunnen immers ook studenten, meegereisde gezinsleden of pensionado's zijn.

Beter zicht op langdurig verblijf

Studies over alle typen arbeidsmigratie die ook op Twentse schaal rapporteren zijn niet voor handen. Om grip te krijgen op het verschijnsel arbeidsmigranten heeft het CBS (april, 2019) het werkvergunningenbestand van IND, het BRP en UWV- en Belastingdienstgegevens gecombineerd. In deze CBS-studie is onderscheid gemaakt tussen kennismigranten en overige migranten en tevens naar land van herkomst. Voor de studie is een groep van 31 duizend arbeidsmigranten die zich in 2011 hebben ingeschreven in het BRP gedurende vijf jaar gevolgd.

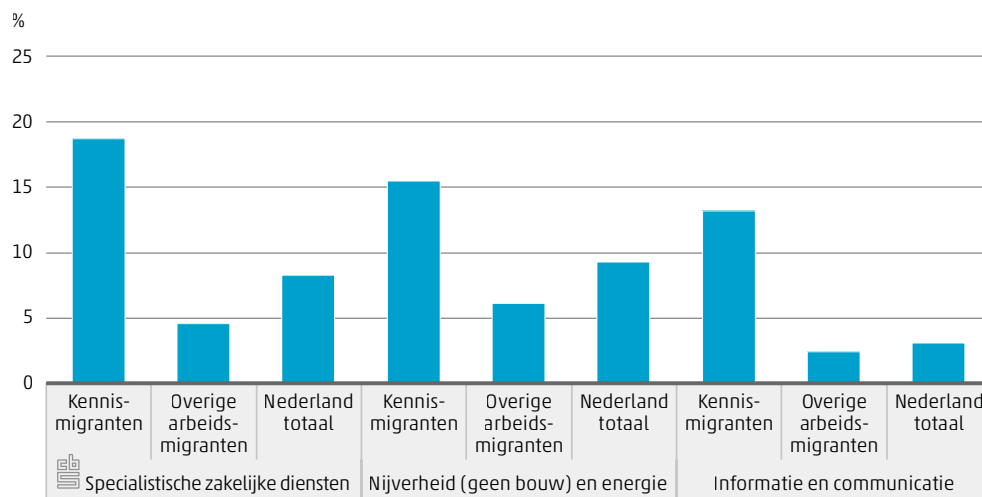
Meeste arbeidsmigranten uit EER

De eerste conclusie uit de CBS-studie is dat de meeste arbeidsmigranten uit de EER komen. Van alle arbeidsmigranten die in 2011 naar Nederland kwamen, had 20% de Poolse nationaliteit. Indiase, Chinese, Duitse en Britse migranten volgen op ruime afstand met een aandeel van 6 à 7%. Van de arbeidsmigranten was ongeveer 40% kennismigrant, de rest betrof overige arbeidsmigranten. Eind 2016 stonden nog 12,7 duizend (41%) van de oorspronkelijke 31 duizend arbeidsmigranten ingeschreven in het BRP. Tien procent van alle migranten verliet Nederland al voor eind 2012. Polen en Chinezen blijven het langst. Relatief veel kennismigranten van buiten de EER waren eind 2016 reeds vertrokken. Kort samengevat; kennismigranten van verder weg blijven korter.

Jong en man

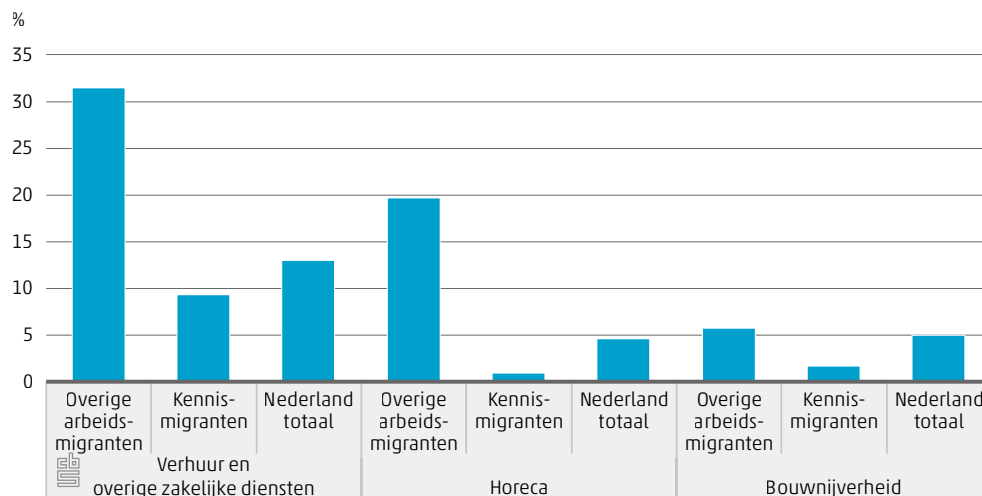
Overige-arbeidsmigranten zijn in het algemeen jong, zo'n driekwart is tussen de 20 en 40 jaar bij vestiging in Nederland. Kennismigranten zijn doorgaans ouder. Bijna driekwart van alle arbeidsmigranten is man.

Werkzame arbeidsmigranten; bedrijfstakken met relatief groot aandeel kennismigranten, 2016

Werkzame arbeidsmigranten; bedrijfstakken met relatief groot aandeel overige arbeidsmigranten, 2016

Bron: CBS, 2019

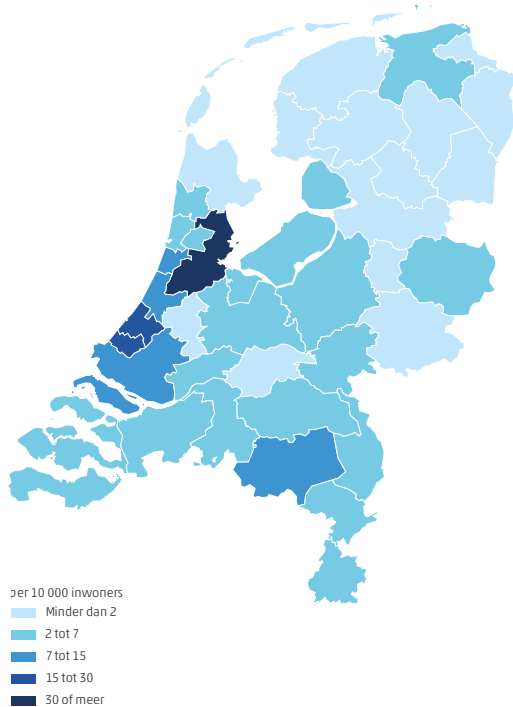

Kennismigranten werken het meest in onderzoek en advies en de ICT, overige arbeidsmigranten vaak als uitzendkracht (overige zakelijke diensten) en in de horeca. In deze analyse is seizoensarbeid buiten beschouwing gelaten. Dat verklaart het ontbreken van de landbouw als sector waar veel arbeidsmigranten werken.

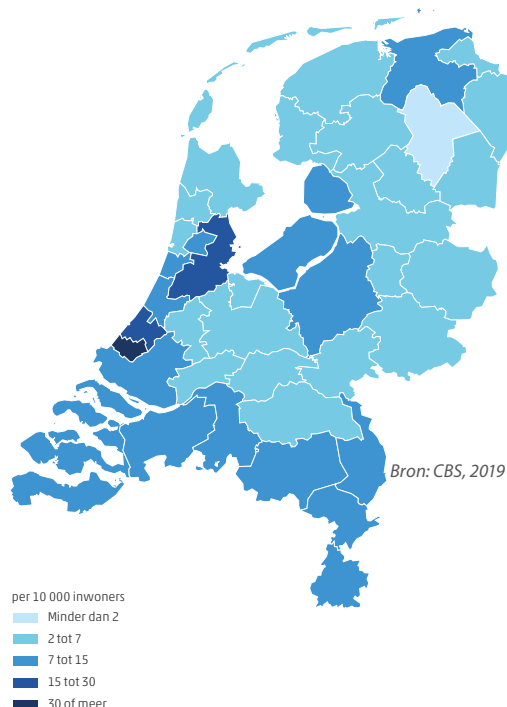
Arbeidsmigranten in Twente

Het interessante aan de CBS-studie is dat uitsplitsingen naar regio zijn gemaakt. Arbeidsmigranten zijn niet gelijkmatig verdeeld over Nederland. Het merendeel van de kennismigranten bevindt zich in de Randstad en in mindere mate in Noord-Brabant. Het Westland telt het grootste aandeel overige migranten.

Aandeel kennismigranten naar regio

Aandeel overige arbeidsmigranten naar regio

Het totaal aantal dat zich in onze regio in 2011 vestigden is berekend op ruim 500, waarvan zo'n 200 kennismigranten. Het totaal aantal arbeidsmigranten in Twente in 2018 is door Kennispunt Twente berekend op tussen de 4.100 en 5.500 personen. Van deze groep is tussen de 1.600 en 2.100 kennismigrant.

De Twentse internationale gemeenschap

De groep arbeidsmigranten is slechts een deel van de internationale gemeenschap, globaal genomen een kwart van de buitenlandse migranten. De overige migranten zijn zoals eerder gezegd studenten, meegereisde gezinsleden of pensionado's. Hoe groot is deze gemeenschap in Twente? Hoe heeft deze totale groep zich sinds 2011 ontwikkeld? Hoe internationaal is Twente eigenlijk?

Aandeel bevolking niet Nederlandse nationaliteit voor Nederland en Twente, 2011 en 2018

	Jaar	Inwoners	waarvan		
		Totaal	Niet Nederlandse nationaliteit		
		Aantal	Aantal	%	Ontwikkeling 2011-2018
Nederland	2011	16.655.800	760.370	4,57%	
	2018	17.181.100	1.040.810	6,25%	137%
Twente	2011	625.400	19.970	3,19%	
	2018	627.800	22.910	3,66%	115%

NB: Aantallen zijn afgerond op 10- of 100-tallen
Bron: CBS, 2018

In bovenstaande tabel is het aandeel niet-Nederlanders in Nederland en Twente voor 2011 en 2018 weergegeven. Twente telt beduidend minder niet-Nederlanders dan in het hele land. In 2018 telde de Twentse bevolking ruim 3,5 procent personen met een niet-Nederlandse nationaliteit. In geheel Nederland is dat meer dan zes procent. Daarmee telt Twente 42 procent minder 'internationals' dan Nederland. Ook de toename van het aantal Niet-Nederlanders vanaf 2011 is in Twente minder sterk geweest. In Nederland bedroeg de toename 37 procent in de beschreven periode, in Twente was dat minder dan de helft (15%). Twente internationaliseert daarmee langzamer dan Nederland als geheel.

De grootste groepen

In de analyse van het CBS is geconstateerd dat de grootste groepen arbeidsmigranten de Britse, Chinese, Duitse, Indiase en Poolse nationaliteit bezitten. Deze vijf nationaliteiten nemen bijna de helft van alle arbeidsmigratie voor hun rekening. Hoe groot zijn deze groepen in Twente? Helaas is voor mensen uit India geen afzonderlijk cijfer op gemeenteniveau beschikbaar, wel zijn deze voorhanden voor de andere vier groepen. Natuurlijk bevat deze BRP-registratie niet alleen arbeidsmigranten, maar alle mensen met de genoemde nationaliteiten. Duitsers vormen de grootste groep (0,42%), gevolgd door Polen (0,25%), Chinezen (0,16%) en Britten (0,08%).

Opvallend zijn de grote verschillen met Nederland als geheel. Dit geldt niet alleen – zoals eerder geconstateerd – voor het totaal percentage inwoners met een niet-Nederlandse nationaliteit, maar ook voor verschillende onderscheidde groepen. Britten en Polen zijn in Twente ten opzichte van Nederland sterk ondervertegenwoordigd. Zo bestaat de Twentse bevolking voor 0,08% uit Britten, de Nederlandse voor 0,27%, dus meer dan drie maal zo veel. Twente kent slechts een derde van het gemiddeld aandeel Poolse inwoners in vergelijking met Nederland (0,25% versus 0,77%). Duitsers en Chinezen komen in Twente relatief gezien bijna evenveel voor als in Nederland.

Verdringing op de arbeidsmarkt: feiten en beleving

Het Centraal Planbureau en het Sociaal en Cultureel Planbureau (2018) hebben uitgebreid onderzoek verricht naar de effecten van buitenlandse migratie op de arbeidsmarkt. Daarbij vormde perceptie en werkelijkheid een belangrijk thema. Niet alleen verdringing die mogelijk optreedt door migratie is in deze studie onderzocht maar ook onder meer veranderingen in de leeftijds- en opleidingssamenstelling van de beroepsbevolking. Uit de studie blijkt dat instroom van migranten zelden negatieve gevolgen heeft voor de werkgelegenheid en lonen van ingezetenen, en dat de effecten soms zelfs positief zijn.

Aandeel bevolking Britse, Chinese, Duitse en Poolse nationaliteit voor Nederland, Twente en Twentse gemeenten, 2018

Inwoners		waarvan						
Totaal		Niet Nederlandse nationaliteit						
		Totaal	Brits	Chinees	Duits	Pools	4 groepen	
	Aantal						%	Aantal
Nederland	17.181.100	5,66%	0,27%	0,20%	0,44%	0,77%	1,67%	287.290
Twente	627.800	3,29%	0,08%	0,16%	0,42%	0,25%	0,91%	5.730
Almelo	72.600	4,18%	0,06%	0,10%	0,22%	0,89%	1,27%	920
Dinkelland	26.300	1,50%	0,03%	0,02%	0,38%	0,21%	0,63%	170
Enschede	158.300	6,48%	0,13%	0,38%	1,02%	0,26%	1,78%	2.820
Haaksbergen	24.300	1,81%	0,06%	0,06%	0,28%	0,06%	0,46%	110
Hellendoorn	35.800	1,06%	0,02%	0,08%	0,08%	0,05%	0,24%	90
Hengelo	80.600	3,14%	0,13%	0,15%	0,31%	0,15%	0,74%	600
Hof van Twente	34.900	1,93%	0,06%	0,04%	0,19%	0,41%	0,69%	240
Losser	22.500	2,00%	0,09%	0,03%	0,55%	0,11%	0,78%	170
Oldenzaal	31.900	2,21%	0,04%	0,16%	0,27%	0,09%	0,57%	180
Rijssen-Holten	38.100	1,50%	0,04%	0,05%	0,10%	0,12%	0,31%	120
Tubbergen	21.200	0,86%	0,04%	0,05%	0,09%	0,05%	0,23%	50
Twenterand	33.900	1,09%	0,05%	0,04%	0,09%	0,07%	0,24%	80

NB: Aantallen zijn afgerond op 10- of 100-tallen
Bron: CBS, 2018.

De waarde van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa voor de Nederlandse economie

Arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa hebben een substantiële waarde voor de Nederlandse economie. Ze zorgen primair voor additionele werkgelegenheid, productie en inkomen. Zonder deze arbeidsmigranten verwachten werkgevers dat ze hun productieproces moeten aanpassen, inperken of verplaatsen. Dit is de hoofdconclusie uit het rapport 'De economische waarde van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa voor Nederland' van SEO Economisch Onderzoek. De banen van arbeidsmigranten betreffen vooral productiewerkzaamheden aan de onderkant van de arbeidsmarkt, waarvoor volgens geïnterviewde werkgevers nauwelijks binnenlandse arbeidskrachten te vinden zijn.

BIJLAGEN

ARBEIDSMARKTMONITOR TWENTE

Bijlage cijfers op gemeentelijk niveau en definities

Bijlagen

- Informatieve links
- Beroepsbevolking en werkloosheid
- Banen in Twente
- Werkgelegenheidsontwikkeling Twente naar sector
- Geregistreerde werkzoekenden UWV (GWU) zonder een dienstverband
- Uitkeringen: WW-rechten
- Uitkeringen: Participatiewet
- Maatregelen Participatiewet
- Spanning op de Twentse arbeidsmarkt
- Definities
- Voorbeelden van economische activiteiten naar bedrijfssector

INFORMATIEVE LINKS

Sites met actuele regionale en landelijke arbeidsmarktontwikkelingen en arbeidsmarktinformatie:

Twente Index

UWV
(o.a. sectorpublicaties)

UWV Regio in beeld 2018

Kansrijke beroepen

Provincie Overijssel
(Onderwijs en Werk)

SBB
(Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven)

ArbeidsmarktInZicht Overijssel

Sites met informatie over arbeidsmarktregelgeving:

Stichting v.d. arbeid
(o.a. sectorpublicaties)

Arbeidsmarktinformatie per gemeente

Almelo	Hof van Twente
Borne	Losser
Dinkelland	Oldenzaal
Enschede	Rijssen-Holten
Haaksbergen	Tubbergen
Hellendoorn	Twenterand
Hengelo	Wierden

BEROEPSBEVOLKING IN NEDERLAND, TWENTE EN TWENTSE GEMEENTEN

Beroepsbevolking Twente, Nederland en Twentse gemeenten 2007-2018 (x 1.000)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Twente	316	322	323	321	321	321	327	322	325	323	324	328
Nederland	8524	8676	8742	8713	8714	8846	8913	8874	8907	8942	9017	9125
Almelo	37	37	37	36	36	36	36	35	36	35	36	37
Borne	10	11	11	11	11	11	12	11	12	12	12	12
Dinkelland	13	13	13	13	13	14	14	14	14	14	14	14
Enschede	79	81	81	81	81	81	83	82	82	81	79	80
Haaksbergen	13	13	13	13	12	13	13	13	13	13	13	13
Hellendoorn	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
Hengelo	42	43	43	42	42	42	43	42	42	42	42	43
Hof van Twente	17	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
Losser	11	11	11	12	11	12	12	11	11	11	12	11
Oldenzaal	16	16	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Rijssen-Holten	18	19	19	19	19	19	19	19	19	19	20	20
Tubbergen	11	11	11	11	11	11	11	11	12	12	12	12
Twenterand	17	17	17	17	17	17	18	17	18	17	18	18
Wierden	12	12	12	12	13	13	13	13	13	13	13	13

Bron: CBS, bewerking Kennispunt Twente, mei 2019

WERKLOOSHEID IN NEDERLAND, TWENTE EN TWENTSE GEMEENTEN

Werkloosheidspercentage Twente, Nederland en Twentse gemeenten 2007-2018

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Twente	4,4	3,8	4,7	5,4	5,2	5,9	7,6	7,6	7,1	6,7	5,2	3,9
Nederland	4,2	3,7	4,4	5,0	5,0	5,8	7,3	7,4	6,9	6,0	4,9	3,8
Almelo	5,3	4,7	5,4	6,3	6,1	7,1	9,1	9,9	9,8	8,4	6,5	4,8
Borne	3,7	3,1	3,9	4,4	4,1	4,8	5,8	6,3	6,1	5,3	4,1	3,2
Dinkelland	3,0	2,7	3,4	3,8	3,7	4,0	5,2	5,3	5,0	4,5	3,6	2,8
Enschede	5,7	4,8	6,3	7,3	7,2	7,7	10,0	9,4	8,5	8,6	7,1	5,2
Haaksbergen	3,6	3,2	4,0	4,5	4,3	4,9	6,2	6,2	5,3	5,7	4,4	3,3
Hellendoorn	3,3	2,9	3,7	4,3	4,0	4,7	6,0	6,5	5,9	5,5	3,9	3,0
Hengelo	4,7	3,9	4,7	5,2	5,0	6,3	7,6	7,8	8,1	7,1	5,2	4,0
Hof van Twente	3,6	3,1	3,6	4,0	3,8	4,7	6,0	6,1	5,4	4,6	4,1	3,3
Losser	3,7	3,3	4,2	4,7	4,6	5,1	6,6	7,0	6,8	6,1	4,4	3,5
Oldenzaal	3,8	3,3	4,2	5,0	4,9	5,1	6,6	6,7	6,1	5,8	4,4	3,4
Rijssen-Holten	3,3	3,0	3,5	4,0	3,8	4,8	6,2	6,1	5,5	5,0	3,8	2,9
Tubbergen	3,1	2,8	3,3	3,8	3,6	4,3	5,9	6,1	5,0	4,6	3,5	2,7
Twenterand	3,7	3,1	3,8	4,3	3,9	4,7	6,7	6,5	5,5	5,3	4,0	3,2
Wierden	3,4	3,1	3,6	4,1	4,0	4,5	5,9	5,8	5,5	4,9	3,5	2,8

Bron: CBS, bewerking Kennispunt Twente, april 2019

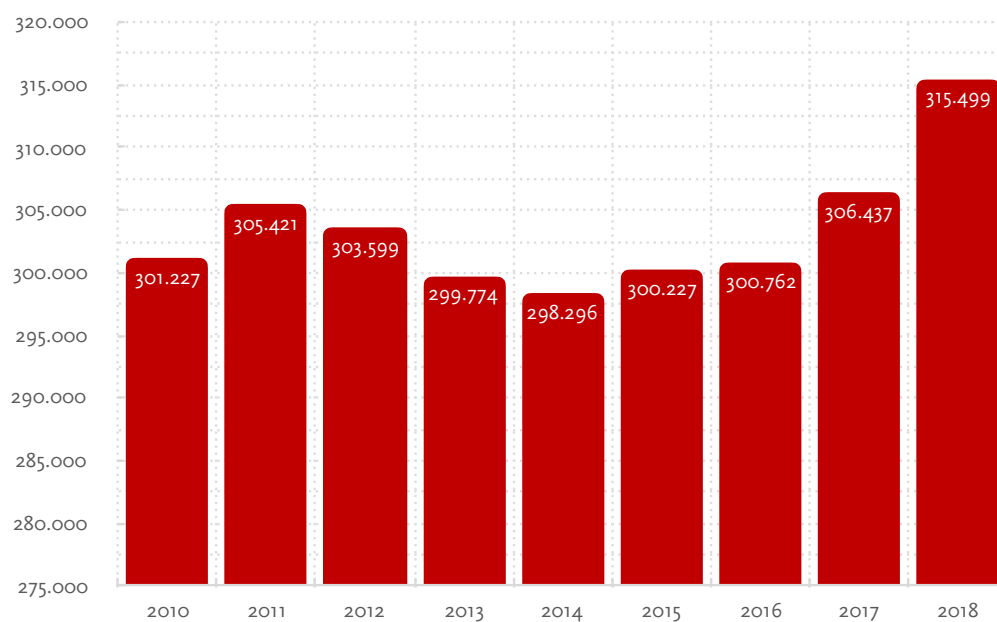

BANEN IN TWENTE

Twente in vier jaar tijd ruim 17 duizend banen erbij

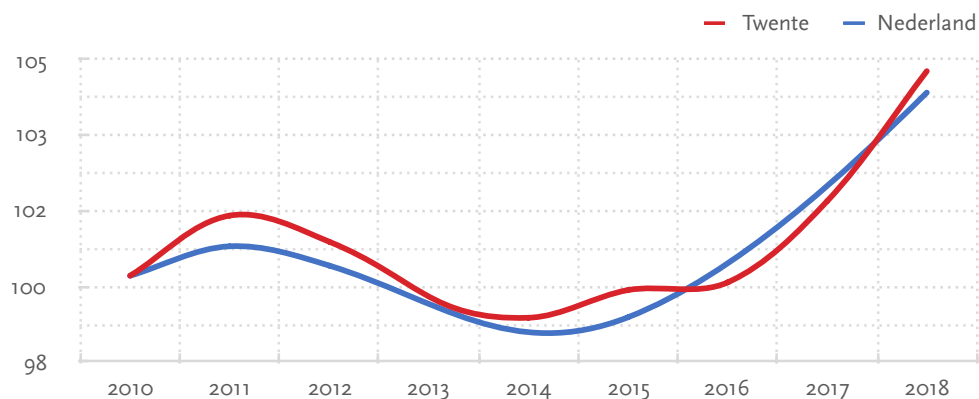
Vergeleken met 2014 – het jaar dat de economie zich voorzichtig weer keerde van crisis naar herstel – heeft Twente een forse banengroei gerealiseerd. Met name in 2017 en 2018 heeft de Twentse werkgelegenheid zich sterk ontwikkeld. In 2018 (de meest recente cijfers) bedraagt het aantal werkzame personen in Twente 315.500. Dit zijn 17.200 personen (+5,8%) meer dan in 2014. Ten opzichte van 2017 is het aantal werkzame personen met 9.000 toegenomen (+3,0%). Landelijk is de groei kleiner, namelijk 2,2%.

Werkgelegenheidsontwikkeling Twente 2010-2018

In vergelijking met 2010 heeft Twente in 2018 4,7 procent meer werkzame personen. In dezelfde periode stijgt dit aantal werkzame personen in Nederland als geheel met 4,2 procent. De Twentse werkgelegenheid heeft zich de afgelopen jaren dus sterker ontwikkeld dan de Nederlandse werkgelegenheid.

Ontwikkeling aantal werkzame personen 2010 - 2018, Twente en Nederland.

Grootste procentuele groei in bouw en informatie & communicatie

Alle sectoren, met uitzondering van financiële instellingen, hebben in 2017-2018 banengroei gerealiseerd. Hierin sluit Twente aan bij de landelijke ontwikkeling. Veel Twentse sectoren hebben een hoger groei-percentage dan landelijk. Sectoren die minder groei hebben, zijn de transportsector en onderwijs en bij financiële instellingen is de krimp zelfs groter.

Aantal banen naar sector, omvang en ontwikkeling (2017-2018)

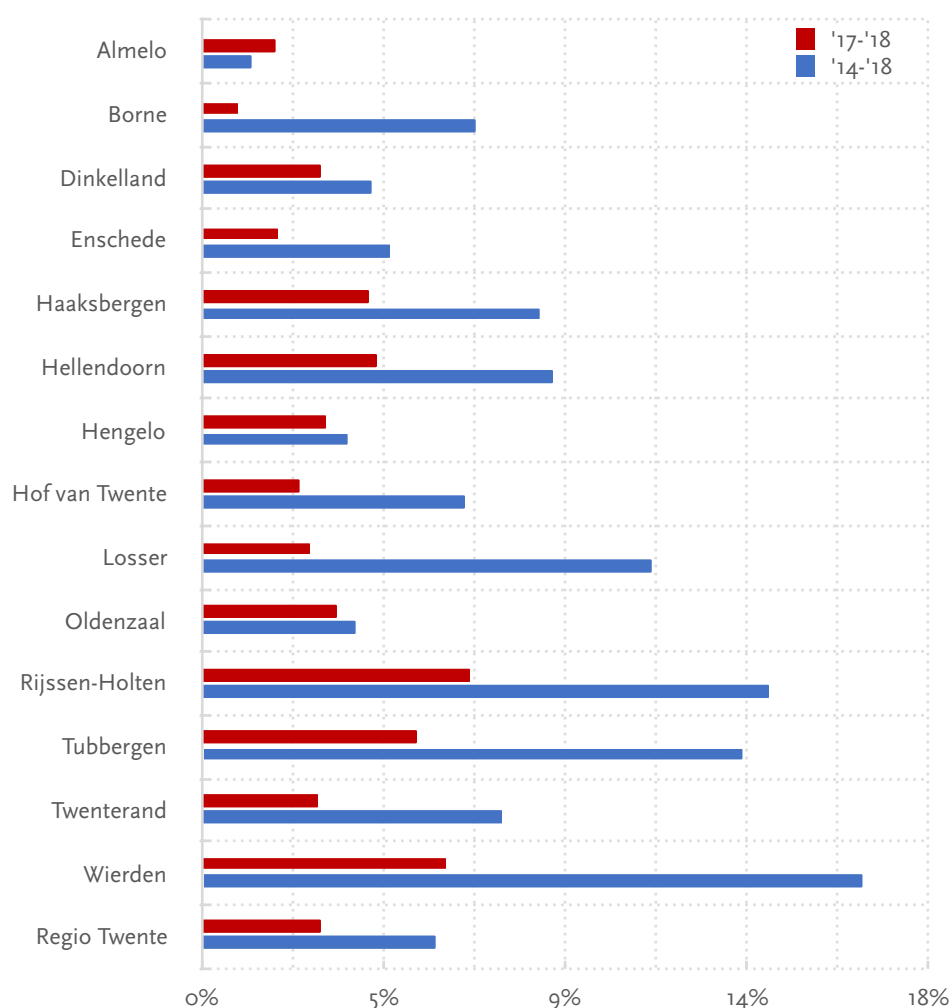
Bedrijfssector	2018	Abs. ontw. '17-'18	% ontw. '17-'18	% ontw. 2017-2018 NL
Landbouw & visserij	9.486	158	1,7%	1,2%
Industrie	46.010	1.482	3,3%	2,4%
Bouw	21.954	1.225	5,9%	4,5%
Handel	63.365	2.095	3,4%	2,0%
Transport	10.635	38	0,4%	2,6%
Horeca	14.984	557	3,9%	2,1%
Informatie & communicatie	7.724	393	5,4%	3,0%
Financiële instellingen	3.334	-53	-1,6%	-0,4%
Zakelijke diensten	41.539	1.551	3,9%	2,5%
Overheid	11.470	128	1,1%	1,1%
Onderwijs	21.975	255	1,2%	2,6%
Zorg	50.547	1.046	2,1%	2,1%
Cultuur & recreatie	6.338	111	1,8%	2,1%
Overige diensten	6.138	76	1,3%	1,6%
Totaal	315.499	9.062	3,0%	2,2%

Bron: BIRO 2019, bewerking Kennispunt Twente

Alle Twentse gemeenten hebben banenplus!

Ten opzichte van 2017 is het aantal banen in alle veertien gemeenten gestegen. De grootste procentuele groei heeft plaatsgevonden in Rijssen-Holten, gevolgd door buurgemeente Wierden. In Rijssen-Holten wordt de sterke werkgelegenheidsgroei gedragen door meerdere sectoren, zoals de bouw, handel en zakelijke dienstverlening. In Wierden is een intergemeentelijke verplaatsing van één vestiging in de zakelijke dienstverlening verantwoordelijk voor de relatief sterke stijging van de werkgelegenheid.

Werkgelegenheidsontwikkeling 2017-2018 en 2014-2018 (in %)

Voorbeelden van bedrijven naar sector

Wat verstaan we onder specialistische zakelijke diensten, verhuur en overige zakelijke diensten, overige dienstverlening en extraterritoriale organisaties? Het zijn allemaal sectoren die onderdeel uitmaken van de Standaard BedrijfsIndeling (SBI). De SBI biedt een indeling van alle economische activiteiten, ofwel alle op de productie van goederen of diensten gerichte activiteiten, zowel van het bedrijfsleven als van de overheid. De bedrijvigheid is in deze indeling opgesplitst in twintig sectoren. Deze sectoren zijn weer opgesplitst in een groot aantal afdelingen die weer onderverdeeld zijn in branches. De SBI is gebaseerd op internationale standaarden. Alle data-leveranciers en onderzoeksinstituten in Nederland hanteren deze indeling voor classificatie van economische activiteiten. Voorbeelden van typen bedrijven die onder de verschillende sectoren vallen zijn opgenomen in de bijlagen van de Arbeidsmonitor.

WERKGELEGENHEIDSONTWIKKELING

TWENTSE GEMEENTEN

Ontwikkeling aantal werkzame personen Twentse gemeenten, Twente en Nederland, 2014 - 2018

	Aantal					Ontwikkeling	
	2014	2015	2016	2017	2018	2017-2018	2014-2018
Twente	298.296	300.227	300.762	306.437	315.499	103,0	105,8
Nederland	8.184.717	8.220.025	8.334.222	8.462.563	8.651.832	102,2	105,7
Almelo	41.356	41.047	40.694	41.124	41.864	101,8	101,2
Borne	6.381	6.478	6.839	6.755	6.814	100,9	106,8
Dinkelland	10.971	11.105	11.193	11.100	11.431	103,0	104,2
Enschede	82.996	83.358	83.446	85.259	86.867	101,9	104,7
Haaksbergen	9.588	9.681	9.798	9.977	10.391	104,1	108,4
Hellendoorn	13.377	13.523	13.558	13.935	14.542	104,4	108,7
Hengelo	47.730	48.031	46.962	47.962	49.442	103,1	103,6
Hof van Twente	15.080	15.328	15.196	15.689	16.066	102,4	106,5
Losser	7.369	7.558	7.678	7.977	8.192	102,7	111,2
Oldenzaal	18.123	18.223	18.316	18.204	18.809	103,3	103,8
Rijssen-Holten	18.688	19.153	19.574	19.984	21.312	106,6	114,0
Tubbergen	8.136	8.181	8.396	8.757	9.223	105,3	113,4
Twenterand	11.034	10.927	11.328	11.522	11.856	102,9	107,4
Wierden	7.467	7.634	7.784	8.192	8.690	106,1	116,4

Bron: Biro, 2019, bewerking Kennispunt Twente

Ontwikkeling banen naar sector in Twente, 2014 - 2018

	Aantal					Ontwikkeling	
	2014	2015	2016	2017	2018	2017-2018	2014-2018
Landbouw, bosbouw en visserij	9.390	9.130	9.200	9.330	9.490	101,7	101,0
Delfstoffenwinning	400	410	410	410	420	104,2	105,5
Industrie	42.650	42.570	42.360	42.530	43.870	103,2	102,9
Energievoorziening	520	440	400	370	380	102,4	72,5
Waterbedrijven en afvalbeheer	1.100	1.170	1.180	1.230	1.340	108,9	121,3
Bouwnijverheid	19.960	19.890	20.230	20.730	21.950	105,9	110,0
Handel	58.620	59.900	60.150	61.270	63.370	103,4	108,1
Vervoer en opslag	10.670	10.000	10.240	10.600	10.640	100,4	99,7
Horeca	12.780	13.680	14.070	14.430	14.980	103,9	117,2
Informatie en communicatie	6.100	6.520	6.970	7.330	7.720	105,4	126,6
Financiële dienstverlening	3.900	3.790	3.600	3.390	3.330	98,4	85,5
Verhuur en handel van onroerend goed	2.120	2.180	2.200	2.280	2.350	103,0	110,8
Specialistische zakelijke diensten	21.360	21.590	22.090	23.330	24.220	103,8	113,4
Verhuur en overige zakelijke diensten	13.110	13.720	13.910	14.380	14.970	104,1	114,2
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	11.430	11.120	11.480	11.340	11.470	101,1	100,3
Onderwijs	21.540	21.460	21.440	21.720	21.980	101,2	102,0
Gezondheids- en welzijnszorg	50.830	50.700	48.900	49.500	50.550	102,1	99,4
Cultuur, sport en recreatie	5.910	6.060	5.990	6.230	6.340	101,8	107,2
Overige dienstverlening	5.890	5.890	5.940	6.060	6.140	101,3	104,2
Totaal	298.300	300.230	300.760	306.440	315.500	103,0	105,8

Bron: Biro, 2019, bewerking Kennispunt Twente

GEREGISTREERDE WERKZOEKENDEN UWV (GWU) ZONDER EEN DIENSTVERBAND

Aantal geregistreerde werkzoekenden UWV zonder dienstverband (GWU) Twente, Nederland en Twentse gemeenten

	Dec. 2017	Dec. 2018	Verschil vorige maand	%	Verschil 3 maanden	%	Verschil 6 maanden	%	Verschil 12 maanden	%
Twente	33.098	29.613	-543	-1,8	-388	-1,3	-533	-1,8	-3.485	-10,5
Nederland	873.654	805.446	-12.616	-1,6	-22.586	-2,8	-22.541	-2,8	-90.794	-10,4
Almelo	5.403	4.968	-84	-1,7	-86	-1,7	-37	-0,8	-521	-9,6
Borne	850	741	-22	-3,0	-19	-2,6	-43	-5,6	-128	-15,1
Dinkelland	621	594	-33	-5,6	-40	-6,7	-35	-5,9	-67	-10,8
Enschede	12.485	11.495	-144	-1,2	-44	-0,4	-88	-0,8	-1.034	-8,3
Haaksbergen	870	768	-29	-3,7	-6	-0,8	-46	-5,7	-108	-12,4
Hellendoorn	1.142	1.049	-42	-4,1	-64	-6,1	-44	-4,3	-157	-13,7
Hengelo	5.038	4.393	-67	-1,5	96	2,2	-153	-3,3	-549	-10,9
Hof van Twente	1.079	1.014	-11	-1,1	-55	-5,4	-13	-1,3	-120	-11,1
Losser	894	750	-22	-2,9	-12	-1,6	-31	-4,0	-156	-17,4
Oldenzaal	1.350	1.185	-29	-2,4	-15	-1,3	-25	-2,1	-180	-13,3
Rijssen-Holten	1.001	923	-12	-1,3	-40	-4,3	-10	-1,1	-118	-11,8
Tubbergen	502	447	3	0,7	-17	-3,8	27	6,7	-72	-14,3
Twenterand	1.207	1.071	-38	-3,6	-62	-5,8	-47	-4,5	-198	-16,4
Wierden	656	603	-13	-2,2	-24	-4,0	12	2,1	-77	-11,7

Bron: UWV, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

Ontwikkeling geregistreerde werkzoekenden UWV zonder een dienstverband (GWU) < 27 jaar Twente, Nederland en Twentse gemeenten

	Dec. 2017	Dec. 2018	Vershil vorige maand	%	Vershil 3 maanden	%	Vershil 6 maanden	%	Vershil 12 maanden	%
Twente	3.858	3.266	-72	-2,2	-68	-2,0	-140	-4,1	-592	-15,3
Nederland	92.430	78.562	-2.333	-3,0	-3.163	-4,0	-5.252	-6,5	-17.031	-18,4
Almelo	678	602	-26	-4,3	-19	-3,2	-12	-2,0	-95	-14,0
Borne	97	79	3	3,6	7	8,9	5	6,2	-11	-11,3
Dinkelland	53	44	-9	-22,0	-12	-27,3	-16	-33,3	-21	-39,6
Enschede	1.555	1.351	-9	-0,7	-18	-1,3	-74	-5,3	-222	-14,3
Haaksbergen	76	66	-5	-8,1	-9	-13,6	-10	-14,9	-19	-25,0
Hellendoorn	112	110	2	1,9	-4	-3,6	-4	-3,6	-6	-5,4
Hengelo	610	483	1	0,2	31	6,4	-12	-2,3	-96	-15,7
Hof van Twente	82	88	-6	-7,0	-8	-9,1	3	3,9	-2	-2,4
Losser	85	54	-7	-14,3	-12	-22,2	-19	-31,1	-43	-50,6
Oldenzaal	133	112	0	0,0	10	8,9	13	11,9	-11	-8,3
Rijssen-Holten	113	100	-1	-1,0	-1	-1,0	0	0,0	-14	-12,4
Tubbergen	46	49	-3	-8,1	-15	-30,6	-3	-8,1	-12	-26,1
Twenterand	164	137	-8	-5,9	-10	-7,3	-10	-7,3	-37	-22,6
Wierden	54	59	-4	-7,3	-8	-13,6	-1	-1,9	-3	-5,6

Bron: UWV, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

UITKERINGEN: WW-RECHTEN

Ontwikkeling aantal WW-rechten Twente, Nederland en Twentse gemeenten laatste 12 maanden

	Juni 2018	Juni 2019	Vershil vorige maand	%	Vershil 3 maand	%	Vershil 6 maand	%	Vershil 12 maand	%
Twente	10084	8216	-378	-4,4	-1125	-12,0	-901	-9,9	-1868	-18,5
Nederland	287945	242662	-8023	-3,2	-25005	-9,3	-20087	-7,6	-45283	-15,7
Almelo	1193	1066	-91	-7,9	-174	-14,0	-54	-4,8	-127	-10,6
Borne	381	276	-11	-3,8	-46	-14,3	-46	-14,3	-105	-27,6
Dinkelland	346	260	-25	-8,8	-60	-18,8	-65	-20,0	-86	-24,9
Enschede	2793	2353	-60	-2,5	-237	-9,2	-206	-8,1	-440	-15,8
Haaksbergen	378	261	-20	-7,1	-51	-16,3	-73	-21,9	-117	-31,0
Hellendoorn	516	414	6	1,5	-43	-9,4	-64	-13,4	-102	-19,8
Hengelo	1544	1318	-20	-1,5	-99	-7,0	-81	-5,8	-226	-14,6
Hof van Twente	544	408	-21	-4,9	-63	-13,4	-65	-13,7	-136	-25,0
Losser	359	272	-13	-4,6	-35	-11,4	-31	-10,2	-87	-24,2
Oldenzaal	563	468	-21	-4,3	-42	-8,2	-19	-3,9	-95	-16,9
Rijssen-Holten	406	316	-14	-4,2	-52	-14,1	-34	-9,7	-90	-22,2
Tubbergen	260	210	-26	-11,0	-46	-18,0	-12	-5,4	-50	-19,2
Twenterand	445	325	-35	-9,7	-113	-25,8	-98	-23,2	-120	-27,0
Wierden	356	269	-27	-9,1	-64	-19,2	-53	-16,5	-87	-24,4

Bron: UWV, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

Ontwikkeling aantal WW-rechten < 27 jaar Twente, Nederland en Twentse gemeenten laatste 12 maanden

	Juni 2018	Juni 2019	Vershil vorige maand	%	Vershil 3 maand	%	Vershil 6 maand	%	Vershil 12 maand	%
Twente	492	505	-32	-6,0	-146	-22,4	-71	-12,3	13	2,6
Nederland	15948	15297	-608	-3,8	-2826	-15,6	-1544	-9,2	-651	-4,1
Almelo	81	90	-13	-12,6	-52	-36,6	-19	-17,4	9	11,1
Borne	19	14	2	16,7	2	16,7	0	0,0	-5	-26,3
Dinkelland	5	5	0	0,0	-9	-64,3	-10	-66,7	0	0,0
Enschede	189	174	-27	-13,4	-31	-15,1	-19	-9,8	-15	-7,9
Haaksbergen	15	14	1	7,7	1	7,7	0	0,0	-1	-6,7
Hellendoorn	18	20	2	11,1	-4	-16,7	-4	-16,7	2	11,1
Hengelo	80	86	5	6,2	-9	-9,5	-4	-4,4	6	7,5
Hof van Twente	13	16	-2	-11,1	-5	-23,8	3	23,1	3	23,1
Losser	5	11	6	120,0	-3	-21,4	-6	-35,3	6	120,0
Oldenzaal	25	29	-2	-6,5	2	7,4	7	31,8	4	16,0
Rijssen-Holten	26	20	-1	-4,8	-5	-20,0	2	11,1	-6	-23,1
Tubbergen	5	11	6	120,0	1	10,0	6	120,0	6	120,0
Twenterand	26	20	-9	-31,0	-13	-39,4	-9	-31,0	-6	-23,1
Wierden	5	5	-5	-50,0	-11	-68,8	-13	-72,2	0	0,0

Bron: UWV, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

UITKERINGEN: PARTICIPATIEWET

Aantal Participatiewet-uitkeringen Twente en Twentse gemeenten mei 2018 - mei 2019

CBS, Twentse gemeenten, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

	Mei 2018	Mei 2019	Verschil vorige maand	%	Verschil 3 maand	%	Verschil 6 maand	%	Verschil 12 maanden	%
Twente	14685	13904	-39	-0,3	-9	-0,1	-34	-0,2	-781	-5,3
Almelo	2690	2575	-15	-0,6	-14	-0,5	-12	-0,5	-115	-4,3
Borne	301	262	-1	-0,4	-5	-1,9	-5	-1,9	-39	-13,0
Dinkelland	181	175	-3	-1,7	-7	-3,8	3	1,7	-6	-3,3
Enschede	6179	5866	0	0,0	6	0,1	-30	-0,5	-313	-5,1
Haaksbergen	336	323	0	0,0	5	1,6	10	3,2	-13	-3,9
Hellendoorn	395	366	2	0,5	5	1,4	-6	-1,6	-29	-7,3
Hengelo	2216	2090	-8	-0,4	25	1,2	19	0,9	-126	-5,7
Hof van Twente	387	364	-3	-0,8	-7	-1,9	-12	-3,2	-23	-5,9
Losser	325	285	-6	-2,1	-13	-4,4	-14	-4,7	-40	-12,3
Oldenzaal	521	493	-4	-0,8	-8	-1,6	-5	-1,0	-28	-5,4
Rijssen-Holten	347	349	2	0,6	6	1,7	13	3,9	2	0,6
Tubbergen	131	121	1	0,8	-1	-0,8	3	2,5	-10	-7,6
Twenterand	492	457	-3	-0,7	-4	-0,9	-9	-1,9	-35	-7,1
Wierden	184	178	-1	-0,6	3	1,7	11	6,6	-6	-3,3

Aantal Participatiewet-uitkeringen < 27 jaar Twente en Twentse gemeenten mei 2018 - mei 2019

CBS, Twentse gemeenten, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

	Mei 2018	Mei 2019	Verschil vorige maand	%	Verschil 3 maand	%	Verschil 6 maand	%	Verschil 12 maanden	%
Twente	1757	1627	-2	-0,1	44	2,8	16	1,0	-130	-7,4
Almelo	321	283	-3	-1,0	9	3,3	-27	-8,7	-38	-11,8
Borne	43	36	-2	-5,3	0	0,0	2	5,9	-7	-16,3
Dinkelland	16	16	1	6,7	-2	-11,1	-1	-5,9	0	0,0
Enschede	706	667	11	1,7	21	3,3	21	3,3	-39	-5,5
Haaksbergen	38	36	1	2,9	4	12,5	2	5,9	-2	-5,3
Hellendoorn	62	53	1	1,9	4	8,2	-4	-7,0	-9	-14,5
Hengelo	295	275	-7	-2,5	9	3,4	19	7,4	-20	-6,8
Hof van Twente	41	41	-3	-6,8	1	2,5	-2	-4,7	0	0,0
Losser	32	20	-1	-4,8	-3	-13,0	-6	-23,1	-12	-37,5
Oldenzaal	57	55	2	3,8	2	3,8	5	10,0	-2	-3,5
Rijssen-Holten	46	48	-1	-2,0	-1	-2,0	3	6,7	2	4,3
Tubbergen	14	18	2	12,5	2	12,5	4	28,6	4	28,6
Twenterand	64	61	1	1,7	-1	-1,6	1	1,7	-3	-4,7
Wierden	22	18	-1	-5,3	-1	-5,3	-1	-5,3	-4	-18,2

MAATREGELEN PARTICIPATIEWET

Aantallen per eind maart 2019

Gebied	IOAW/IOAZ	LKS subsidies	Indicaties "Nieuw beschut"	Jobcoaching
Almelo	150	54		
Borne	35	33	0	10
Dinkelland	26	20		
Enschede				
Haaksbergen	23		2	18
Hellendoorn	56	42	0	
Hengelo	169	173	6	30
Hof van Twente	43	27	1	
Losser	24	32	3	9
Oldenzaal	29	40	9	5
Rijssen-Holten	31	69	3	17
Tubbergen	17	9		
Twenterand	26			
Wierden	17	35		

NB: cijfers juni 2019 nog niet beschikbaar i.v.m. vakantieperiode
Bron: Twentse gemeenten, maart 2019

TWENTSE ARBEIDSMARKT

Spanningsindicator 1ste kwartaal 2019

BRC Groep	Nederland		Twente		Twente t.o.v. Nederland
	Spanning	Typering	Spanning	Typering	
Accountants	4,25	zeer krap	8,21	zeer krap	
Administratief medewerkers	0,91	gemiddeld	0,57	ruim	ruimer
Adviseurs marketing, public relations en sales	1,79	krap	1,78	krap	
Algemeen directeurs	1,45	gemiddeld	0,56	ruim	ruimer
Apothekersassistenten	1,80	krap	-	-	ruimer
Architecten	1,89	krap	-	-	ruimer
Artsen	2,66	krap	4,62	zeer krap	krapper
Assemblagemedewerkers	5,78	zeer krap	2,98	krap	ruimer
Auteurs en taalkundigen	0,30	ruim	-	-	ruimer
Automonteurs	5,77	zeer krap	4,60	zeer krap	
Bakkers	1,74	krap	-	-	ruimer
Bedieners mobiele machines	2,20	krap	0,79	gemiddeld	ruimer
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	1,62	krap	2,13	krap	
Beeldend kunstenaars	0,07	zeer ruim	-	-	ruimer
Beleidsadviseurs	1,37	gemiddeld	0,67	gemiddeld	
Beveiligingspersoneel	1,84	krap	1,12	gemiddeld	
Bibliothecarissen en conservatoren	0,58	ruim	-	-	ruimer
Biologen en natuurwetenschappers	0,97	gemiddeld	1,48	gemiddeld	
Boekhouders	2,61	krap	2,83	krap	
Boekhoudkundig medewerkers	0,98	gemiddeld	0,65	ruim	ruimer
Bouwarbeiders afbouw	10,70	zeer krap	7,56	zeer krap	
Bouwarbeiders ruwbouw	2,70	krap	1,47	gemiddeld	ruimer
Buschauffeurs en trambestuurders	2,93	krap	-	-	ruimer
Callcentermedewerkers outbound en overige verkopers	2,42	krap	1,39	gemiddeld	ruimer
Chauffeurs auto's, taxi's en bestelwagens	1,33	gemiddeld	0,79	gemiddeld	
Conciërges en teamleiders schoonmaak	1,71	krap	0,87	gemiddeld	ruimer
Databank- en netwerkspecialisten	6,41	zeer krap	5,24	zeer krap	
Dekofficeren en piloten	0,83	gemiddeld	-	-	ruimer
Directiesecretarissen	0,96	gemiddeld	0,71	gemiddeld	
Docenten algemene vakken secundair onderwijs	1,25	gemiddeld	1,06	gemiddeld	
Docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs	0,77	gemiddeld	0,72	gemiddeld	
Docenten hoger onderwijs en hoogleraren	1,43	gemiddeld	-	-	
Elektriciens en elektronici	9,38	zeer krap	9,10	zeer krap	
Elektrotechnisch ingenieurs	7,87	zeer krap	13,57	zeer krap	
Financieel specialisten en economen	5,09	zeer krap	4,14	zeer krap	
Fotografen en interieurontwerpers	0,56	ruim	-	-	ruimer
Fysiotherapeuten	1,70	krap	2,73	krap	
Gebruikersondersteuning ict	4,20	zeer krap	5,07	zeer krap	
Gespecialiseerd verpleegkundigen	4,40	zeer krap	3,69	krap	ruimer
Grafisch vormgevers en productontwerpers	0,91	gemiddeld	0,67	gemiddeld	
Hoveniers, tuinders en kwekers	1,58	krap	2,02	krap	
Hulpkrachten bouw en industrie	0,91	gemiddeld	0,75	gemiddeld	
Hulpkrachten landbouw	0,11	zeer ruim	-	-	
Ingenieurs (geen elektrotechniek)	7,40	zeer krap	7,91	zeer krap	
Journalisten	0,49	ruim	-	-	ruimer
Juristen	4,77	zeer krap	-	-	ruimer
Kappers en schoonheidsspecialisten	0,35	ruim	0,07	zeer ruim	ruimer
Kassamedewerkers	2,22	krap	1,22	gemiddeld	ruimer
Kelners en barpersoneel	3,13	krap	1,77	krap	
Keukenhulp	4,62	zeer krap	4,15	zeer krap	
Koks	1,17	gemiddeld	0,79	gemiddeld	
Laboranten	2,12	krap	-	-	ruimer
Laders, lossers en vakkenvullers	2,33	krap	1,73	krap	
Land- en bosbouwers	2,99	krap	-	-	
Lassers en plaatwerkers	4,51	zeer krap	4,73	zeer krap	

Vervolg vorige pagina

BRC Groep	Nederland		Twente		Twente t.o.v. Nederland
	Spanning	Typering	Spanning	Typering	
Leerkrachten basisonderwijs	1,41	gemiddeld	1,01	gemiddeld	
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	1,40	gemiddeld	0,86	gemiddeld	
Loodgieters en pijpfitters	5,50	zeer krap	6,65	zeer krap	
Maatschappelijk werkers	0,34	ruim	0,23	zeer ruim	ruimer
Machinemonteurs	12,55	zeer krap	7,24	zeer krap	
Managers commerciële en persoonlijke dienstverlening	0,35	ruim	-	-	ruimer
Managers detail- en groothandel	1,42	gemiddeld	0,68	gemiddeld	
Managers gespecialiseerde dienstverlening	1,03	gemiddeld	0,70	gemiddeld	
Managers horeca	0,98	gemiddeld	-	-	ruimer
Managers ict	1,62	krap	2,68	krap	
Managers logistiek	1,29	gemiddeld	1,04	gemiddeld	
Managers onderwijs	0,72	gemiddeld	-	-	ruimer
Managers productie	2,77	krap	-	-	ruimer
Managers verkoop en marketing	1,10	gemiddeld	1,69	krap	krapper
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	0,91	gemiddeld	0,91	gemiddeld	
Managers zorginstellingen	2,14	krap	-	-	ruimer
Medewerkers drukkerij en kunstnijverheid	1,32	gemiddeld	-	-	ruimer
Medisch praktijkassistenten	2,20	krap	1,78	krap	
Medisch vakspecialisten	1,83	krap	1,70	krap	
Metaalbewerkers en constructiewerkers	4,89	zeer krap	6,43	zeer krap	
Meubelmakers, kleermakers en stoffeerders	3,09	krap	6,03	zeer krap	krapper
Militaire beroepen	3,47	krap	-	-	
Onderwijskundigen en overige docenten	0,54	ruim	-	-	ruimer
Overheidsambtenaren	1,12	gemiddeld	0,42	ruim	ruimer
Overheidsbestuurders	5,80	zeer krap	-	-	ruimer
Politie en brandweer	1,14	gemiddeld	-	-	
Politie-inspecteurs	-	-	-	-	
Procesoperators	0,43	ruim	-	-	ruimer
Productcontroleurs	4,31	zeer krap	1,67	krap	ruimer
Productieleiders industrie en bouw	5,15	zeer krap	4,79	zeer krap	
Productiemachinebedieners	5,63	zeer krap	3,13	krap	ruimer
Psychologen en sociologen	1,42	gemiddeld	1,71	krap	krapper
Radio- en televisietechnici	0,49	ruim	-	-	ruimer
Receptionisten en telefonisten	1,97	krap	1,05	gemiddeld	ruimer
Reisbegeleiders	0,18	zeer ruim	-	-	ruimer
Schilders en metaalspuiters	0,87	gemiddeld	0,41	ruim	ruimer
Schoonmakers	2,59	krap	1,85	krap	
Secretaresses	0,84	gemiddeld	0,58	ruim	ruimer
Slagers	0,79	gemiddeld	-	-	ruimer
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	1,16	gemiddeld	0,79	gemiddeld	
Software- en applicatieontwikkelaars	7,88	zeer krap	12,77	zeer krap	
Specialisten personeels- en loopbaanontwikkeling	1,29	gemiddeld	0,91	gemiddeld	
Sportinstructeurs	0,55	ruim	0,52	ruim	
Technici bouwkunde en natuur	4,66	zeer krap	5,29	zeer krap	
Timmerlieden	7,02	zeer krap	3,22	krap	ruimer
Transportplanners en logistiek medewerkers	5,13	zeer krap	4,87	zeer krap	
Uitvoerend kunstenaars	0,30	ruim	-	-	ruimer
Veetelers	3,01	krap	-	-	
Verkoopmedewerkers detailhandel	2,03	krap	1,46	gemiddeld	ruimer
Verleners van overige persoonlijke diensten	0,36	ruim	-	-	ruimer
Verpleegkundigen (mbo)	4,57	zeer krap	2,30	krap	ruimer
Vertegenwoordigers en inkopers	2,10	krap	1,57	krap	
Verzorgenden	1,95	krap	1,34	gemiddeld	ruimer
Vrachtwagenchauffeurs	6,64	zeer krap	7,04	zeer krap	
Vuilnisophalers en dagbladenbezorgers	5,69	zeer krap	2,18	krap	ruimer
Winkeliers en teamleiders detailhandel	1,42	gemiddeld	0,89	gemiddeld	
Zakelijke dienstverleners	1,02	gemiddeld	0,55	ruim	ruimer
Onbekend	0,00	zeer ruim	0,00	zeer ruim	
Toaal	1,99	krap	1,71	krap	

Bron: UWV, bewerking Kennispunt Twente, juli 2019

DEFINITIES EN TOELICHTING OP CIJFERS EN BEGRIPPEN

Definitie WBB (CBS):

personen van 15-74 jaar zonder werk die direct beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt en actief naar werk zoeken.

Geregistreerde werkzoekenden UWV (GWU)

Het cijfer bestaat uit werkzoekenden met WW- of AG-uitkering met arbeidsvermogen.

Ook alle mensen met een bijstandsuitkering maken onderdeel uit van GWU. Naast personen met een uitkering maken ook personen die geen uitkering van UWV ontvangen, maar toch gebruik maken van werk.nl om een baan te zoeken onderdeel uit van het nieuwe aanbodcijfer.

Gemeentelijke bijstandsuitkeringen (WWB):

Als arbeidsmarktindicatoren zijn twee tabellen met aantallen WWB (bijstand) per einde maand opgenomen. De leeftijdsbegrenzings zijn aangepast aan de leeftijdsbegrenzings in de geregistreerde werkloosheid: een tabel met het totaal van 15 tot 65 jaar en een tabel met het subtotaal van jongeren tot 27 jaar. Op grond van bij gemeenten beschikbare gegevens kan telling niet plaats vinden op aantal personen, maar op het aantal door gemeenten opgegeven "bijstandseenheden" (= aantal huishoudens en niet het aantal personen in de bijstand). In uitgaven van arbeidsmarktmonitor voor september 2012 werden WWB bijstandscijfers van jongeren apart van niet-jongeren weergeven.

De cijfers verstrekt door gemeenten worden geactualiseerd op door CBS gepubliceerde cijfers afgerond op tientallen, zodra deze vanuit CBS bekend worden. Dit betekent dat in de praktijk dat cijfers van vorige maanden aangepast kunnen worden! Voor de twee laatste maanden die nog niet door CBS worden gedekt worden 'voorlopige cijfers gebruikt gebaseerd op opgaven door gemeenten in de regio. Bij bekend worden van CBS cijfers worden ze door CBS cijfers vervangen. De weergegeven WWB cijfers betreffen binnen de aangegeven leeftijdsgroepen conform de CBS telling het totaal aantal uitkeringen op grond van de Wet werk en bijstand (WWB). Indien in een huishouden met twee partners één partner een WWB-uitkering ontvangt en de andere partner een WWB/ WIJ-uitkering, worden beide uitkeringen meegeteld. Geteld zijn uitkeringen die aan het eind van de verslagperiode niet waren beëindigd, de zogeheten lopende uitkeringen. Bij het totaal zijn ook meegeteld de uitkeringen aan bijstandsontvangers van wie de leefvorm onbekend is en uitkeringen met onbekende uitkeringsduur.

Relatie werkloosheid en uitkeringen:

Kenmerk voor werkloosheid is de afwezigheid van werk en tegelijkertijd het zoeken naar en kunnen aanvaarden van werk. Daarbij blijkt dat mensen werkloos kunnen zijn zonder dat ze een werkloosheidsuitkering WW of WBB (bijstandsuitkering) hebben. Ook zijn er mensen die een werkloosheidsuitkering hebben, maar die niet of niet direct op zoek (kunnen) zijn naar werk. Daarmee zijn werkloosheid en het hebben van een werkloosheidsuitkering twee verschillende zaken, die vaak wel met elkaar samenhangen.

Werkloosheid wordt altijd opgegeven in aantallen personen of in een percentage van de beroepsbevolking. Uitkeringen worden soms geteld in aantal mensen die een uitkering hebben, maar heel vaak ook in aantallen van verstrekte uitkeringen per huishouding. Een verstrekte uitkering kan daarmee meerder personen omvatten. Sommige personen ontvangen daarnaast twee soorten uitkering. Het is zaak om werkloosheid en uitkering te scheiden en ook om cijfers over verstrekte uitkeringen en cijfers over aantallen werklozen niet door elkaar te halen.

Hetzelfde als hierboven geldt ook voor werkloze jongeren tot 27 jaar en voor jongeren die WWB uitkering hebben. Op landelijk niveau gelden CBS cijfers op basis van een steekproef enquête onder jongeren tot 27 jaar voor weergave van jeugdwerkloosheid. Veel werkloze jongeren registreren zich echter niet als zodanig, zodat zij niet in de NWW tellingen van UWV zitten. Nog minder werkloze jongeren melden zich aan bij de werkpleinen voor hulp van gemeenten op basis van de WWB en er zijn nog minder jongeren die daarbij ook een beroep kunnen doen op de inkomensvoorziening uit WWB. In een aantal andere gevallen krijgen jongeren een inkomensvoorziening uit de WWB, terwijl ze niet meer werkloos zijn. Tot slot verschillen opgaven in aantallen verstrekte inkomensvoorzieningen van aantallen personen.

De conclusie is ook hier dat de cijfers van werkloosheid, geregistreerde jeugdwerkloosheid en jongeren met een uitkering (WW of WWB) sterk van elkaar kunnen verschillen.

Vacatures

In de regionale arbeidsmarktmonitor is gebruik gemaakt van vacaturegegevens van UWV WERKbedrijf (d.w.z. geregistreerde vacatures welke door UWV WERKbedrijf in behandeling zijn genomen/ WBS systeem). Het UWV heeft dit aantal vacatures aangevuld met een waarneming van geregistreerde vacatures in andere systemen. Daarmee kan een indicatie van de markt gegeven worden.

Nadrukkelijk moet worden opgemerkt dat uit meldingen van personen die nieuw of ander werk hebben gevonden, moet worden opgemaakt dat veel ingevulde arbeidsplaatsen niet in deze vacaturemeting zitten. Veel te vervullen arbeidsplaatsen worden door werkgevers niet openbaar gemeld of op een andere wijze als vacature geregistreerd.

VOORBEELDEN VAN ECONOMISCHE ACTIVITEITEN NAAR BEDRIJFSSECTOR

SBI Sector	Voorbeelden van activiteiten
Landbouw, bosbouw en visserij	Teelt van granen, peulvruchten en oliehoudende zaden, Teelt van groenten en wortel- en knolgewassen, Teelt van pit- en steenvruchten, Teelt van sierplanten, Fokken en houden van melkvee, Fokken en houden van runderen, Fokken en houden van paarden en ezels, Fokken en houden van schapen en geiten, Fokken en houden van pluimvee, Akker- en/of tuinbouw in combinatie met het fokken en houden van dieren, Dienstverlening voor de akker- en/of tuinbouw, Dienstverlening voor het fokken en houden van dieren, Bosbouw, Zee- en kustvisserij, Kweken van zoetwatervis en -schaaldieren
Delfstoffenwinning	Winning van zand, grind en klei, Winning van overige delfstoffen n.e.g., Dienstverlening voor de winning van aardolie en aardgas
Industrie	Pluimveeslachterijen, Vervaardiging van aardappelproducten, Vervaardiging van brood en vers banketbakkerswerk, Vervaardiging van bier, Vervaardiging van schoenen, Vervaardiging van deuren, ramen en kozijnen van hout, Drukkerijen van dagbladen, Vervaardiging van kleur- en verfstoffen, Vervaardiging van producten van beton voor de bouw, Algemene metaalbewerking, Vervaardiging van consumentenelektronica, Vervaardiging van auto's, Interieurbouw, Tandtechnische bedrijven, Sociale werkvoorziening, Installatie van elektrische apparatuur
Energievoorziening	Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales, Productie van elektriciteit door wind-energie, Productie van elektriciteit door zonnecellen, warmtepompen en waterkracht, Distributie van elektriciteit en gasvormige brandstoffen via leidingen, Handel in elektriciteit en in gas via leidingen
Waterbedrijven en afvalbeheer	"Winning en distributie van water, Afvalwaterinzameling en -behandeling, Inzameling van onschadelijk afval, Behandeling van onschadelijk afval, Sloop van schepen, witgoed, computers e.d., Gesorteerd materiaal voorbereiden tot recycling, Sanering en overig afvalbeheer
Bouwnijverheid	Projectontwikkeling, Wegenbouw, Stratenmaken, Bouw van kunstwerken, Leggen van rioleringen, buizen en pijpleidingen, aanleg van bronbemaling, Slopen van bouwwerken, Grondverzet, Loodgieters- en fitterswerk, installatie van sanitair, Stukadoeren, Bouwtimmeren, Schilderen en glaszetten, Dakdekken en bouwen van dakconstructies, Metselen en voegen
Handel	Handel in en reparatie van personenauto's en lichte bedrijfsauto's, Groothandel in groenten en fruit, Groothandel in witgoed, Supermarkten en dergelijke winkels met een algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen, Warenhuizen, Winkels in brood en banket, Winkels in keukens, Bouwmarkten en andere winkels in bouwmaterialen algemeen assortiment, Winkels in meubels, Winkels in dameskleding, Tuincentra, Markthandel in bloemen, planten, zaden en tuinbenodigdheden, Detailhandel via internet in consumentenelektronica, Colportage, Straathandel
Vervoer en opslag	Openbaar vervoer binnen steden, Vervoer per taxi, Ongeregeld personenvervoer over de weg, Verhuisvervoer, Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdiensten), Binnenvaart (passagiersvaart en veerdiensten), Personenvervoer door de lucht, Opslag in koelhuizen e.d., Dienstverlening voor vervoer over land, Dienstverlening voor vervoer over water, Weging en meting, Nationale post met universele dienstverplichting, Koeriers
Horeca	Hotel-restaurants, Hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentie-oorden, Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen, Jeugdherbergen en vakantiecampen, Kampeerterreinen, Overige logiesverstrekking, Restaurants, Cafetaria's, lunchrooms, snackbars, ijsalons, eetkramen e.d., Eventcatering, Kantines en contractcatering, Cafés
Informatie en communicatie	Uitgeverijen van boeken en databanken, Uitgeverijen van kranten, Uitgeverijen van tijdschriften, Uitgeverijen van computerspellen, Productie van televisieprogramma's, Bioscopen, Maken en uitgeven van geluidsopnamen, Televisie-omroepen, Draadloze telecommunicatie, Ontwikkelen, produceren en uitgeven van software, Advisering op het gebied van informatietechnologie, Beheer van computerfaciliteiten, Gegevensverwerking, webhosting en aanverwante activiteiten, Persagentschappen

SBI Sector	Voorbeelden van activiteiten
Financiële dienstverlening	Algemene banken, Financiële holdings, Beleggingsinstellingen in financiële activa, Hypotheekbanken en bouwfondsen, Volkskredietbanken en commerciële financieringsmaatschappijen, Schadeverzekeringen (geen herverzekering), Bedrijfspensioenfondsen, Commissionairs en makelaars in effecten, beleggingsadviseurs e.d., Administratiekantoren voor aandelen en obligaties, Hypotheek- en kredietbemiddeling, geldwisselkantoren, bank- en spaaragenschappen e.d., Risicoanalisten en schadetaxateurs, Assurantietussenpersonen, Actuariële en pensioenadviesbureaus, beheer en administratie van pensioenvermogens
Verhuur en handel van onroerend goed	Handel in eigen onroerend goed, Woningbouwverenigingen en -stichtingen, Gemeentelijke woningbedrijven, Verhuur van overige woonruimte, Verhuur van onroerend goed (niet van woonruimte), Bemiddeling bij handel, huur of verhuur van onroerend goed, Beheer van onroerend goed
Specialistische zakelijke diensten	Advocatenkantoren, Notariskantoren, Deurwaarderskantoren, Accountants-administratieconsulenten, Belastingconsulenten, Organisatie-adviesbureaus, Architecten, Keuring en controle van machines, apparaten en materialen, Reclamebureaus, Markt- en opinieonderzoekbureaus, Communicatie- en grafisch ontwerp, Industrieel en productontwerp, Fotografie, Vertalers en tolken, Veterinaire dienstverlening
Verhuur en overige zakelijke diensten	Verhuur van personenauto's en lichte bedrijfsauto's, Operational lease van personenauto's en lichte bedrijfsauto's, Videotheken, Verhuur van automaten, Uitzendbureaus, Reisbemiddeling, Reisorganisatie, Particuliere beveiliging, Facility management, Interieurreiniging van gebouwen, Landschapsverzorging, Brede administratieve dienstverlening, Callcenters, Organiseren van congressen en beurzen, Pakken, sorteren e.d. in loon
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	Algemeen overheidsbestuur, Openbaar bestuur op het gebied van het bedrijfsleven, Defensie, Rechtspraak, Ministerie van Justitie en gevangeniswezen, Politie, Brandweer, Verplichte sociale verzekeringen
Onderwijs	Basisonderwijs voor leerplichtigen, Speciaal basisonderwijs, Brede scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs, Middelbaar beroepsonderwijs, Niet-universitair hoger onderwijs, Universitair hoger onderwijs, Dansscholen, Auto- en motorrijdscholen, Afstandsonderwijs, Bedrijfsopleiding en -training, Studiebegeleiding, vorming en onderwijs n.e.g., Dienstverlening voor het onderwijs
Gezondheids- en welzijnszorg	Algemene ziekenhuizen, Geestelijke gezondheids- en verslavingszorg met overnachting, Praktijken van huisartsen, Praktijken van tandartsen, Praktijken van fysiotherapeuten, Praktijken van psychotherapeuten en psychologen, Arbeidsbegeleiding en reïntegratie, Ambulancediensten en centrale posten, Verpleeghuizen, Verzorgingshuizen, Thuiszorg, Welzijnswerk voor ouderen, Ondersteuning en begeleiding van gehandicapten, Kinderopvang, Ambulante jeugdzorg, Maatschappelijk werk, Lokaal welzijnswerk
Cultuur, sport en recreatie	Theaters en schouwburgen, Openbare bibliotheken, Musea, Monumentenzorg, Dieren- en plantentuinen, kinderboerderijen, Loterijen en kansspelen, Zwembaden, Sporthallen, sportzalen en gymzalen, Paardensport en maneges, Auto- en motorsport, Sportscholen, Zwem- en onderwatersport, Beroepssportlieden, Hengelsport, Organiseren van sportevenementen, Pret- en themaparken, Kermisattracties
Overige dienstverlening	Bedrijfs- en werkgeversorganisaties, Beroepsorganisaties, Werknemersorganisaties, Religieuze organisaties, Gezelligheidsverenigingen, Hobbyclubs, Reparatie van consumentenelektronica, Wasserijen en linnenverhuur, Wassalons en -verzendinrichtingen, Haarverzorging, Schoonheidsverzorging, visagie, pedicures en manicures, Uitvaartverzorging, Crematoria, mortuaria en begraafplaatsen, Sauna's, solaría, baden e.d.
Huishoudens als werkgever	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel
Extraterritoriale organisaties	Extraterritoriale organisaties en lichamen